

Lietuvos valstybininkų pavidalai

Užsienio reikalų ministerijos pastatas saugo nemažai paslapčių.

Eltos nuotr.

Tomas Čyvas
Alfa.lt

Pastarosiomis dienomis sužinojome, kad Lietuvoje vyksta labai baisūs dalykai – puolami ir šmeižiami vals-

tybininkai, V. Uspaskicho štabas juos verčia iš postų, o prezidentas ir premjeras negelbėja. Apie tai beveik su kristoline ašara akyse mums papasakojo mūsų žiniasklaidos ir politologi-

jos elitas.

Raimundas Lopata ir Rimvydas Valatka – politologijos ir žiniasklaidos banginiai – taip pat gausi jų palaikymo komanda beveik vienu metu paskelbė kelis teiginius, kurie verkte verkia būti kuo greičiau patikslinti. Juk net prezidentas bei premjeras jiems paantrino ir apraudojo „nuskriaustą“ valdininką.

Tai kas gi nutiko? Pirma, teigiama, kad prieš atsistatydinusį URM sekretorių Albiną Janušką, o ir kitą iškilų bei nepakeičiamą valstybininką Darių Jurgelevičių ridenasi „šmeižto lavina“.

Antra, valstybės vadovai yra niekam tikę, nes „nesugebėjo apginti“ valstybininkų. Trečia, visa tai organizuoja V. Uspaskichas.

Atidžiai perskačius daugumą su V. Pociūno paskyrimais ir žūtimi, taip pat VSD bei kitų aukštųjų valstybės ešelono užkulisiais susijusių publikacijų lieka neaišku, kurie teiginiai vis dėlto yra šmeižikiški? Juolab

kad teigiama ten labai nedaug. Daugiausiai – keliama klausimai. Jie Albinui Januškai, matyt, yra tokie pat nepatogūs, kaip ir jo iškiliams politiniams advokatams, nes jokių atsakymų į juos neišgirdome.

Nebūtinai juos išgirsti turėjo ir šias peripetijas narpliojantis Seimo Nacionalinio saugumo reikalų komitetas – Albinas Januška jau būtų tapęs privačiu asmeniu ir neprivalėjęs nieko aiškinti. **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias.
- Spalis — skirtas BALFui.
- Ar tik abejingumas?
- Skaitytojų laišakai ir nuomonės.
- Čikagos istorija per penkias minutes.
- Pirmasis „Suktinio“ gimtadienis.
- Mūsų virtuvė.
- Artėja „Draugo“ pokylis.
- LB Socialinių reikalų taryba siūlo paslaugas.

Valiutų santykis
1 USD — 2.72 LT
1 EUR — 3.45 LT

Elizabeth II nori „pamatyti ir būti matoma“

Vilnius, spalio 3 d. (BNS) — Pirmą kartą valstybinio vizito į Lietuvą atvykstanti Didžiosios Britanijos karalienė Elizabeth II pageidauja Lietuvoje sutikti kuo daugiau žmonių bei savo vizitą įprasminėti 15 metų dvišalių diplomatinių santykių sukaktį.

Spaudos konferencijoje antradienį pristatydamas spalio 16–18 dienomis įvyksiančio karalienės vizito programą, Didžiosios Britanijos ambasadorius Lietuvoje Colin Roberts sakė, jog pagrindinis Elizabeth II pageidavimas buvęs „kuo daugiau pamatyti ir būti matoma“.

Pasak C. Roberts, Didžiosios Britanijos karalienės valstybinio vizito pripažįstami Lietuvos pasiekimai ir pažanga po nepriklausomybės atkūrimo, taip pat pripažįstama, jog Lietuva tapo labai svarbia Jungtinės Karalystės partnere Europos Sąjungoje, NATO bei dvišaliuose santykiuose.

C. Roberts teigimu, vizitu bus įprasminama 15 metų Lietuvos ir Didžiosios Britanijos diplomatinių santykių atkūrimo sukaktis.

Saugumo sumetimais tikslus karalienės atvykimo ir išvykimo laikas kol kas neskelbiamas, taip pat nenurodoma, kur Didžiosios Britanijos monarchė bus apsistojusi.

Į Vilnių Elizabeth II kartu su vyru, Edinburgh hercogu, atvyks spalio 16 d. vakarą. Kitą dieną — spalio 17 d. numatyta Didžiosios Britanijos karalienės sutikimo ceremonija Prezidento rūmuose.

Po išpuolio mirė penktoji mergaitė

Nickel Mines, spalio 3 d. (AFP/BNS) — Antradienį ligoninėje nuo sužalojimų mirus dar vienai septynerių metų mergaitė, sužeistai per užpuolimą Pennsylvania amišų mokykloje, šios tragedijos aukų skaičius pakilo iki penkių, o sužeistųjų sumažėjo iki šešių.

Mergaitė „mirė šį rytą, maždaug 4 val. 30 min. vietos laiku, kai buvo atjungti gyvybės palaikymo aparatai“, teigė Pennsylvania medicinos centro atstovas spaudai Sean Young.

„Manau, kad ji mirė nuo šūvio į galvą“, — sakė S. Young, kai buvo paklaustas, kokius sužeidimus ji patyrė.

Įvykio vietoje žuvo trys mergai-

tės, sakė policija.

Ketvirtoji mergaitė kiek vėliau taip pat mirė ligoninėje, nurodė Lancaster bendrosios ligoninės atstovė spaudai Kim Hatch.

Kaip pranešta pirmadienį, Pennsylvania kaimo gyvenvietėje ginkluotas užpuolikas įsiveržė į Georgetown miestelio amišų mokyklą, nušovė tris moksleives ir paskui nusišovė pats.

Įsiveržęs į mokyklą, kurioje yra tik viena klasė, užpuolikas pirmiausia liepė pasišalinti berniukams ir suaugusiems, tada užsibarikadavo ir ėmė šaudyti į mergaites, kurias jis išsirikiavo prie lentos ir surišo kojas.

Nukelta į 7 psl.

Skandalas dėl atsistatydinusio respublikono laiškų plečiasi

Mark Foley

AP nuotr.

Washington, DC, spalio 3 d. („Interfax“/BNS) — Kilęs triukšmas dėl atsistatydinusio Kongreso nario respublikono Mark Foley gali tapti viena svarbiausių rinkimų kampanijos Jungtinėse Valstijose tema, ir dėl

jo prezidento George W. Bush partija gali netekti daug balsų per lapkričio mėnesį įvyksiančius tarpinius Atstovų Rūmų ir Senato rinkimus.

Skandalas įsiplieskė, kai televizijos kompanija ABC pranešė apie dviprasmišką Kongreso nario seksualinio pobūdžio susirašinėjimą elektroniniu paštu su jaunuoliais, atliekančiais praktiką Kongrese.

Ši istorija yra itin keista ir dėl to, kad M. Foley 12 metų vadovavo kovai su vaikų pornografija ir nepilnamečių seksualiniu išnaudojimu.

Tučiuojau po šio demaskavimo, praėjusį penktadienį M. Foley padavė pareiškimą, kad pasitraukia iš Kongreso, ir jo rinkimų apygardoje Floridos valstijoje rungtis dėl išrinkimo

Nukelta į 7 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

Medžiagą siųsti: Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60463

Tel. 708-349-8432 El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„RAMBYNAS“ — 40

Kalifornijos „Rambyno“ stovyklavietės 40 metų jubiliejaus iškilmės vyko š.m. liepos 29 d. Stovyklos pagrinde rajone ir apie lauko valgyklą buvo iškabinta daug padidintų nuotraukų iš stovyklavietės įkūrimo, pastato statymo, šulinio kasimo ir praeitų stovyklų. Skautai ir gausūs svečiai ieškojo savo veidų ir bandė atspėti, kas ir kada kurioje nuotraukoje vaizduojamas. Plakatuose buvo parašyta stovyklavietės žemės pirkimo istorija, stovyklavietei remti pastangos ir aukos.

Artinantis vakarui, atnaujintoje

ir gražiai išpuoštoje lauko koplyčioje šv. Mišias atnašavo Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos vikras kun. Tomas Karanauskas. Kvepiančių pušų pavėsyje visi jungėsi bendrai maldai ir giesmei. Kun. Tomas jaunimui skirtu pamokslu sudomino ir mažus, ir vyresnius.

Vakaro vėliavų nuleidimo iškilmėse išsirikiavo per 100 skautų/čių ir dar tiek tėvelių bei svečių. Stovyklos viršininkas v.s.fil. Vytenis Vilkas pasakojo apie stovyklavietės įkūrimą ir jos istoriją. JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos narė ps. fil. Violeta

Rambynas 40 stovykloje, šv. Mišias atnašauja kun. Tomas Karanauskas.

Gedgaudienė sveikino stovyklą ir prižadėjo LB pinigine auką stovyklavietės pagerinimui. Negalėdami dalyvauti, sveikinimus atsiuntė v.s. fil. Eugenijus ir v.s. fil. Irena Vilka.

Po raportų, per „Palangos“ tūntininkės ps. fil. Reginos Jogienės įsakymus buvo paskelbta, kad šios sesės apdovanotos „Vėliavos“ žymeniu: v.sl. Vida Jatulienė, vyr. sk. Darija Francesco ir sesė Laima Žilinskienė. „Tėvynės dukros“ žymeniu apdovanotos: vyr. sk. v.sl. Aleksandra Habanek, vyr. sk. v.sl. Lina Jocaite, vyr. sk. v.sl. Birutė Pakuckaitė ir v.sl. Briana Šilkaitytė. Broliai sesėms sušuko: „Valio, valio!“ Po to perskaitytas „Kalniškių“ tūntininko s.v.v.sl. Mariaus Anelausko įsakymas, leidžiantis Matui Gajauskui duoti vilkiuko įžodį.

Po įžodžio Matukas, brolių vyčių mėtomas į aukštį, tos dienos tikrai nepamirš. Nuskambėjus Lietuvos himno aidams, į aikštę atskubėjo skautai, nešdami paskutinių 4 dešimtmečių plakatus. Vadovai kvietė visus burtis prie tų, kurie pažymėjo jų pirmosios stovyklos dešimtmetį. Lengviausiai buvo paukštytėms ir

vilkiukams, o senesniems teko sukti galvas, kad atsimintų, kuriai grupei jie priklausė.

To vakaro laužas vėl tęsė keturių dešimtmečių temą. Tarp visų mėgstamų dainų ir atskirų vienetų pasirodymų buvo sugalvota, kaip įtraukti ir buvusius vadovus bei veteranus stovyklautojus. Šios stovyklos vadovai ir vadovės tikrai gražiai skautiškai pažymėjo mūsų mylimo „Rambyno“ jubiliejų.

Kad stovyklavietė be skolų dar ilgai gyvuotų, š.m., rugsėjo 30 d. buvo ruošiamas pokylis su vakariene, skautiška programa ir šokiais Glendale Hilton viešbutyje. Šokiams grojo orkestras iš Lietuvos – „Skamp“.

Sesė Birutė Prasauskienė

Rambynas 40 stovykloje. Jauniausi stovyklautojai renka prie savo dešimtmečio plakato.

LS Fondas remia Skautiją, o mes – LIETUVIŠKOSIOS SKAUTYBĖS FONDA

Įsirašykite į savo kalendorius:

Prašome įsirašyti į savo kalendorius lietuvių skautų ruošiamus suvažiavimus ir 2007 m. vasaros stovyklos datas:

Spalio 13 iki 15 d. Dainavos stovykloje įvyks „Nuotykių kelias“. Šis suvažiavimas ruošiamas prityrusiems skautams ir skautėms, jūrų skautams ir skautėms.

Lapkričio 3 – 5 d. netoli Cleveland įvyks Draugininkų/ių suvažiavimas.

2007 m. liepos 15-22 d. Rako stovykloje, įvyks „Gintaro“ ir „Ažuolo“ mokykla.

2007 m. liepos 22 – rugpjūčio 4 d. Rako stovykloje, įvyks Vidurio rajono stovykla.

Jei norite daugiau informacijos, prašome kreiptis pas savo vietovių tūntininkus ir tūntininkes.

KELI ŽEMYNAI — VIENA SKAUTIŠKA AKADEMIŠKA ŠEIMA

Lemonte, jaučioje kavinėje, susirinko gražus būrelis skautų akademikų filisterių — Danguolė ir Pijus Bielskai, Onutė Gecevičienė ir Marytė Utz, Regina ir Rimas Griškeliai, Dana ir Kęstutis Ječiai, Svajonė Kerelytė su mama Jolanta, Vytenis Kirvelaitis, Julytė Kudirkienė, Daila ir Juozas Liubinskai, Gina Mačiulienė, Gintas Nedas, Šarūnas Rimas, ir šių eilučių autorė, iš Lietuvos atvykusi fil. Eglė Verseckaitė. Dugeliui sueigos dalyvių tai nebuvo pirmasis susitikimas su Lietuvos skautų akademikų atstovu, tokie susitikimai jau kuris laikas vyksta bent kartą per metus — skautai akademikai abiejose Atlanto pusėse ieško tarpusavio sąlyčio taškų ir bendradarbiavimo galimybių. Nors ir būdami tos pačios Studentų skautų draugovės, įkurtos 1924 m. spalio 16 dieną Kaune, ideologijos ir tradicijų tęsėjai, skautai akademikai Lietuvoje ir JAV tapo daug kuo saviti dėl skirtingų aplinkybių ir raidos sąlygų. Todėl susitikimai ir pokalbiai itin svarbūs, norint neprarasti ryšio, neatitrūkti nuo bendrų šaknų, giliau pažinti ir paremti vieniems kitus.

Abipusio išsiklausymo ir supratimo dvasioje vykęs pokalbis priminė abiem pusėms aktualiausias problemas ir iššūkius. Fil. Danguolė Bielskienė apibendrino JAV akademikų veikloje pasitaikančias esmines kliūtis — tai geografinis išsisklaidymas,

Prelegentė ir straipsnio autorė fil. Eglė Verseckaitė Akademinių skautų sąjūdžio Lietuvoje atstovė.

mišrios šeimos ir kalbos silpnėjimas. Šios problemos specifinės Amerikai. Tuo tarpu Lietuvos akademikams didžiausią rūpestį kelia korporacijų identiteto, organizacijos valdybos ir narių skautiškos kokybės klausimai. Nukelta į 9 psl.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

AR TIK ABEJINGUMAS?

VYTAUTAS VIŠOCKAS

„Žiūriu į jus ir stebiuosi: kas jus vienija, kas jus jungia, kas jus šaukia atlikti darbą, kurį dirbate? Juk nei pelno, nei garbės ypatingos galima tikėtis, greičiau galima susilaukti priekaištų ar net ir pašaipų. Nes tai, kas jungia, yra amžių bėgyje susiformavęs, augęs, iki mūsų dienų siekiantis tautos likimas, tautos pastangos išlikti, būti, įtvirtinti save pasaulio didybėje ir gausybėje. Už šitą jūsų nedeklaruojamą, darbu, žygiais paremtą įsitikinimą aš labai nuoširdžiai dėkoju. Ne kaip koks nors ideologas, ne kaip koks nors vedlys, dėkoju kaip žmogus, kuris jaučiasi esąs su jumis, jūsų tarpe, kaip žmogus, kuris išsinešė iš savo tėviškės ir kalbą, ir dainas, ir audinius, ir liaudies keramiką, ir visus tuos dalykus, kuriuose ir liko mūsų tėvai ir protėviai, liko gyvi ir šviesūs ligi šios dienos. Manau, kad tai įpareigoja mus laikytis, įpareigoja stiprėti, jungtis, vienyti. Su gražia Lietuva galima ilgai skambėti pasaulyje“.

Šitaip poetas Justinas Marcinkevičius kalbėjo praėjusių metų pabaigoje Lietuvai pagražinti draugijos suvažiavime, po to, kai etnologė prof. Angelė Vyšniauskaitė pasiūlė jį, jos žodžiais tariant, tikrą vaižgantišką deimantiuką, netekus monsinjoro Kazimiero Vasiliausko, būti antruoju draugijos stulpu, kolona – būti draugijos garbės pirmininku.

Poetą toks pasiūlymas užklupo netikėtai, tad kalbėjo jis nepasirengęs, entuziastingų katučių pakviestas tarti žodį. Kalbėjo labai gražiai ir prasmingai.

Šiuos žodžius aš girdėjau šįmet Mokytojų namų didžiojoje salėje, kai vyko Lietuvai pagražinti draugijos vakaras profesorei A. Vyšniauskaitei atminti ir knygos „Tėvynės meilės ir grožio keliu“ sutiktuvės.

Šįkart poetas kalbėjo iš ekrano, kaip ir profesorė A. Vyšniauskaitė, nepailstančio kino metraštininko Albino Kentros nufilmuoti. Salėje sėdėjo daug žymių žmonių, daug daugiau, negu surašyta gražiai išleistame kvietime, kuriame yra ir šie A. Vyšniauskaitės žodžiai: „Mus jungia meilė tėvynei Lietuvai, jos žmonėms, rūpestis ne tik praeitimi, bet ir šia diena bei ateitimi. Mums rūpi, kokia Lietuva bus ateityje, kokią mes ją paliksime savo vaikams ir vaikaitams. Ar išliks juose tikra tėvynės meilė, tautinės savimonės jausmas?“

Į minėjamą atėjo tie, kuriuos jungia meilė tėvynei Lietuvai, kurie turi tautinės savimonės jausmą. Rodos, viskas taip paprasta ir aišku. Susirinko žmonės, kurie jaučia atsakomybę už tai, ką darome ir ko nedarome, kurie mano, kad turime prikelti mūsų tėvų, bočių ir prabočių vertybes. Jie teigia, kad valstybė atsako ne tik už socialinę tvarką ir visuomenės gerovę, ji atsako ir už mūsų tautos testinumą, jos kultūrinį visavertiškumą. Todėl šiandien itin aktualus visuomenės tautinis pilietinis ugdymas, nacionalinis patriotizmas. Ypač pasimetusiame, idėjinio ir dorovinio orientyrų netekusiam jaunimui.

Pasinaudojau kai kuriomis Lietuvos pilietinių organizacijų forumo ir visuomenės atstovų kreipimosi į Lietuvos žmones mintimis, surašytomis „Tėvynės meilės ir grožio keliu“ knygoje. Kreipimąsi pasirašė 27 visuomeninių organizacijų vadovai,

iškilūs poetai, rašytojai, kompozitoriai, aktoriai, universitetų rektoriai, mokslo ir verslo žmonės.

Minėjime kalbėjusi Kultūros ministerijos darbuotoja Irena Seliukaitė tiems vienminčiams, be kita ko, labai prasmingai papriekiaštavo. Esą susirinko tik tie, kurie dirba. Tokių vakarų prasmė tampa mūsų savirealizacijos vakarais. Bendraminčiai pabūna šavame būrelyje, pasikalba, patys save paagituoja ir išsiskirsto.

Deja, šia liga serga daugelis visuomeninių organizacijų, visos jos, neišskiriant nė plačiai aktyviai veikiančios Lietuvai pagražinti draugijos, turėtų veržliau eiti į žmones, ypač nepamiršti to „pasimetusio, idėjinio ir dorovinio orientyrų netekusio jaunimo“. I. Seliukaitė priminė, kad profesorė A. Vyšniauskaitė važinėjo po Lietuvą, tiesiog degino save anaipatol ne vien bendraminčių rateliuose, ji nevengė ir abejingos, kartais net priešiškos nusiteikios, auditorijos. A. Vyšniauskaitė buvo ne visada palaikoma net kolegų, bet garbingai nešė savo našą. Tokie buvo visi šįmet, kiek anksčiau išėjusieji šviesuoliai: Norbertas Vėlius, Kazimieras Vasiliauskas, Vacys Milius, Gintaras Beresnevičius...

Jaunimą pasiglemžė agresyvi, tranki popkultūra, dažniausiai nieko bendra neturinti su tautiškumu. Kaip ji persivilioti, susigražinti į Lietuvą? Net tuos, kurie pačioje Lietuvoje siautėja angliška, primityviai. Vydūno draugijos pirmininkas prof. Vaclovas Bagdonavičius ragina apie tai labai rimtai pagalvoti. Pamoralizuoti, padeduoti mes mokame, tačiau jaunimas tų moralų negirdi. Profesorius prisiminė romuviečių judėjimą. Kokios būdavo Rasos šventės! Jaunimas ėjo paskui N. Vėlių, A. Vyšniauskaitę, kitus iškiliuosius, iš jų išgirdo naujų dainų, įkvėptai jas dainavo, veržėsi į ekspedicijas.

Taip, dabar tuo pačiu keliu eidamas, tikslo nepasieksi. Reikia kažko naujo, nes, kaip kalbėjo prof. Romualdas Grigas, šiandien mes patiriame esminį tautos pasikeitimą. Iki šiol manėme, kalbėjo jis, kad tik studentai, trečdalis jų, yra apsisprendę amžiams palikti Lietuvą. Dabar jau šita liga apėmė ir vidurines mokyklas: vyresniųjų klasių moksleiviai grupėmis organizuojasi, esą spjausim į tuos mokslus, važiuosim užsienin uždarbiauti. Kaip šį srautą sustabdyti, kaip istorinį kultūrinį paveldą nukreipti nūdienos apyvarion? Klausimai, klausimai... Bus bandoma veikti per teritorines bendruomenes, kalbėjo prof. R. Grigas, per jas gal pavyks kai ką atgaivinti, restauruoti. Tautiškumas nėra savitiksliis, mes per tautą einame į pasaulį su savo dvasia. Tebūna šita dvasia stipri, sakė jis.

Nerimo gaides girdėjome ir etnokultūros globos tarybos pirmininko prof. Liberto Klimkos balse. Šiandien Vilniaus universitete nėra etnologijos katedros. Ką tai sako? Nesugebame paruošti etninės kultūros mokytojų, todėl neturime ir tokios pamokos. Etninė kultūra Lietuvoje neturi priešų, ji turi daug abejingųjų. Taip, berods, yra sakiusi ir prof. A. Vyšniauskaitė.

O gal abejingieji pavojingesni už priešus?

„Ką šiandien reiškia būti lietuviu? Ar gali ir ar turi lietuviškumas būti europietišku? Kaip lietuviškumas kinta istoriškai?.. Tokie ir pana-

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Spalis — skirtas BALFui

Rodos, visuomet taip buvo, kad spalio mėnesį skyrėme BALFui, mūsų tautiečius aktyviai skatinant savo auka paremti šios kilnios organizacijos labdaros veiklą. Kad būtų lengviau ir patogiau tą auką suteikti (ir sunkiau pasakyti – ne), pasišventėliai BALFo darbuotojai spalį pasibeldavo kone į kiekvieno tautiečio duris. Dažniausiai tos durys – ir jų savininko pinigė – atsiverdavo, nes kiekvienas jautė pareigą savo anuomet kukliais ištekliais dalintis su dar labiau skurstančiais. Be to, bent nedidelė auka BALFui buvo ir tam tikras skolos mokėjimas, padėka už paramą, gautą būtent šios organizacijos dėka, kai tie „naujieji amerikoniai“, pasibaigus II pasauliniam karui, dar vargo pabėgėlių stovyklose Vokietijoje. Tais laikais koks nors drabužis, maisto ryšulėlis, vitaminų ar aspirino buteliukas (o vaikams – šokolado plytelė) buvo tarytum dangaus dovana. Ir ne vien dėl to (žinoma, ir dėl to), kad tų daiktų stokojame, kad daugelis iš tėvynės išbėgo tušiomis rankomis, bet labiausiai todėl, kad BALFo siuntinėlis į varganą stovyklą kambarėlį atnešė vilties spindulį, priminė, kad kažkur – už jūrų marių – kažkam tie atmetieji, niekam nereikalingi pabėgėliai yra svarbūs, kad Amerikos lietuviai jų nepaliko likimo (ir didžiųjų, karą laimėjusių valstybių) valiai.

BALFo vadovybė taip pat prisidėjo prie pastangų, kad kuo plačiau prasivertų Amerikos durys ir didžioji dalis tų pabėgėlių galėtų atvykti į šią galimybių šalį. Tad neuostabu, kad tos kelios raidės, žymincios šią artimo meilės ir gerumo organizaciją, labai jau giliai buvo įsirežusios į kiekvieno lietuvių sąsmonę. Taigi, buvo...

Ne visas senas tradicijas vienodai vertiname ir prisimename. Kartais jas tiesiog pamirštame – dažniausiai ne iš blogos valios, bet dėl to, kad atsiranda naujų reikalų, remtinų darbų. Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo tų „remtinų darbų“ tikrai pagausėjo, tad mūsų tautiečiai, ypač jaunesnieji, telkėsi į naujus sambūrius ir tęsė tą pačią

labdaros veiklą, tik, žinoma, nebe BALFo vardu. Verta pažymėti ir tai, kad šių naujų labdaros organizacijų gretas daugiausia sudarė jaunesnių kartų lietuviai, kuriems iš esmės BALFo reikšmė nebuvo tokia ryški, nes jie jau gimė šiame krašte arba atvyko į Ameriką labai jauni. Tad BALFo darbuotojais daugeliu atvejų ir liko vyresnio amžiaus žmonės, besirūpinantys tais, kuriuos retai kas prisimena ir ištisia pagalbos ranka.

Ir vėl spalio mėnuo... Jau įsibėgėjo mokslo metai ir mūsų telkiniuose vėl gyvai reiškiasi lietuviška veikla. Pasibaigė ir JAV LB XVIII Tarybos pirmoji sesija, tad belieka laukti, ką naujasis JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytas Maciūnas pasirinks į „savo komandą“, kuriuos lietuviškos veiklos dirvonus pirmiausia pradės purenti. Linkime jam ir visiems LB darbuotojams daug sėkmės. Tačiau vėl grįžkime prie BALFo, kuriam visgi buvo – ir tebėra – lietuviškoje veikloje skirtas spalio mėnuo. Kiek tenka girdėti, daugelyje didesnių lietuvių telkinių dar veikia BALFo skyriai, o centras, kurio pirmininkė yra nenuilstamoji Maria Rudienė, savo kilnų darbą dirba ir BALFo veiklą koordinuoja Čikagoje (įstaiga yra „Drago“ pastate).

Nelabai galime tikėtis, kad spalio mėnesį BALFo darbuotojas paspaus skambutį prie mūsų durų. Šiuo metu trūksta ir tų pasišventusių darbuotojų, ir galimybių aplankyti kiekvieną tautietį, nes jie plačiai išsisklaidę po visą šią didžiąją šalį. Antra vertus, ne visur ir visada žmogui, ypač dar su keliais surinktais doleriais, saugu lankytis. Bet tai nereikia, kad turėtume pamiršti BALFą – auką juk galime pasiūsti tiesiai į centrinę įstaigą arba į skyrių, veikiantį ten, kur gyvename. Daugelyje vietovių aukos renkamos prie bažnyčių, kur vyksta lietuviškos Mišios, arba įvairiuose renginiuose. Būtų klaidinga manyti, kad BALFas jau nebereikalingas. Yra dar daug vargstančių ne tik Lietuvoje, bet Lenkijoje, Rusijos platybėse ir kitur. Spalio mėnesį – ar bet kuriuo kitu metų laiku, paremkime BALFo darbus savo auka.

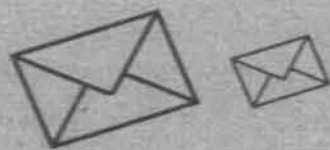
šūs klausimai (sąvoka „lietuviškumas“ čia vartojama be kabučių) itin jaudina „tautos sąžinę“ save laikantys piliečiai ir netgi nemažą dalį mūsų akademinės bendruomenės, – taip pradedami Nidos Vasiliauskaitės straipsniai delfi.lt (2005.06.05 ir 2006.06.120).

Jau pirmuosiuose sakiniuose pajunti ironiją, atlaidžią šypseną net žodžiuose „be kabučių“. Mokslininkei (ši žodį aš irgi rašau be kabučių) rūpi ne šis jaudulys, ne išvardintos problemos, o jų tapimo problemomis priežastys. Straipsniuose labai daug moksliskų žodžių, tokių, kaip „idiosinkrezijos“, „naratyvas“, „tautinė substancija“, kurių prasmės aš nežinau, o į žodyną pažvelgti tiesiog tingiu, todėl tik pacituosiu vieną kitą sakinį: „...labai rimtai tikima, kad yra toks daiktas, kaip 'lietuviškumas'; 'turime tautybę' kaip lyti,

akių spalvą ar kraujo grupę“; „Lietuviškumas“ – esencija, į kurią panardinti visi save 'lietuviškai' laikantys individai“; „...mus, esą, sieja miglotas giminytės, bendrumo, artumo jausmas“; „Netgi plačioji publika juokiasi iš identiteto ramstymo cepelinais, legendų apie žirgą prie Juodosios jūros“; „Žodžių junginiai 'lietuviškas europietiškas', 'tautinė tapatybė', 'tautinė savastis' nestebina, netrikdo, nereikalauja patikslinimų, visai nekelia juoko, nors man neteko sutikti žinančių ir galinčių paaikškinti kitiems, kas būtent tais žodžiais vadinama ir kam reikalinga vadinimo praktika – kodėl tos efemerinės 'savasties' negalėtume pagaliau palikti ramybėje“; „...kodėl šita fantazija kai kuriems mūsų intelektualams atrodo tokia vertinga, tokia išskirtinė, tokia nepamainoma?“

Nukelta į 11 psl.

Laiškai, nuomonės, komentarai

AR TIKRAI KLASTOTĖ

Rugsėjo 30 d. „Draugo“ priede netikėtai pastebėjau Rimanto Kunčo–Žemaitačio straipsnį „Mūsų laikų klastotė“, ir su dideliu susidomėjimu jį perskaičiau. Jame autorius iškelia daug įdomių istorinių faktų, kurių man niekada neteko matyti, skaitant tokius stambius Lietuvos istorijos veikalus, kaip A. Šapokos, E. Gudavičiaus, B. Makausko ir kitų.

Kai kurie Kunčo minėti faktai, atrodo, yra neginčytini, bet kai kuriais norėčiau suabejoti. Kad Lenkiją ir dar gan ilgai valdė lietuvių gimęs Lenkijos karalius Jogaila ir jo ketvirtoji žmona, taip pat lietuvė, Sofija Alšėniškė, nėra klausimo, bet sunku suprasti, kodėl Kunčas savo straipsnyje Jogailą kelis kartus vadina ir Lietuvos karaliumi, kai mes visi manėme, kad jis yra buvęs tik Lietuvos didžiojo kunigaikščio (1377–1381 ir 1382–1392).

Dar sunkiau pateisinti autoriaus užmetimą, kad Jogailos pirmoji žmona Jadvyga esą buvo kaltinta paleistuvavimu. Ar taip tikrai galėjo būti, ypač kad popiežius Jonas Paulius II ją paskelbė šventąja? Man teko skaityti kaip tik priešingai, kad Kunčo išgirotoji ketvirtoji Jogailos žmona Sofija buvo apskelbta turėjusi santykių su kai kuriais lenkų riteriais, kai Jogailai, jau sulaukus 76

metų amžiaus, vienas po kito gimė du sūnūs — Vladislovas (g. 1424) ir Kazimieras (g. 1427), abu po Jogailos mirties (1434) tapę Lenkijos karaliais.

Nelengva bus autoriui įtikinti skaitytoją, kad ta pati Sofija, kilusi iš Alšėnų, jaunystėje buvusi stačiatikė, pagal Kunčą, kažkoku būdu „pasisavinusi lietuviško karališko dvaro kultūrinius bruožus“, sugebėjo net išversti Šv. Raštą į lenkų kalbą. Tikrai ne iš lietuvių kalbos, nes mes tuomet dar net ir lietuviško katekizmo neturėjome. Tai gal iš lotynų, hebrajų, aramajų ar graikų kalbos?

Autorius istorijos klastojimu drąsiai kaltina ne tik kai kuriuos žymius Vatikano lietuvių pareigūnus, bet nesibijo, nors ir švelniau, pasakyti kritiško žodžio ir pačiam popiežiui Jonui Pauliui II. Garsaus lenkų istoriko ir kronikininko Jan Długos 12 tomų lenkams šališką veikalą „Historia Polonica“ jis vadina falsifikatu. Čia su jo nuomone turbūt sutiktų visi lietuviai istorikai.

Tai įdomus, provokuojantis ir daug klausimų iškylantis straipsnis. Ačiū Rimantui už tai. Tikiu, kad ne aš vienas lauksiu daugiau jo straipsnių „Drauge“.

Aleksas Vitkus
Palos Heights, IL

HIPOKRATO PRIESAIKA ŽURNALISTAMS?

Medicinos studentai, baigę studijas, duodami Hipokrato priesaiką turi pasisąžadėti būti etiški, uolūs, rūpestingi žmogaus sveikatos saugotojai. Gaila, nėra panašios priesaikos žurnalistams, ar žiniasklaidos darbuotojams. Tuomet Lietuvoje niekam nereiktų jaudintis dėl abejotinų teiginių televizijos, radijo programose ar spaudoje. Paskutiniu laiku nuklydimų netrūksta ir išeivijos spaudoje. Dažnai perspausdinami straipsniai, žinios iš Lietuvos spaudos su visom ten dominuojančiomis ydomis. Krinta į akis, jog mūsų išeivijos spaudoje randa vietos daug temų, apie vien tik vietinį gyvenimą Lietuvoje, ir kai jų autoriams nerandama vietos Lietuvos spaudoje, tie straipsniai atsiranda išeivijos žiniasklaidoje. Rašoma iš ten, visai neatsižvelgiant į išeivijos skaitytojų žinias ar skoni. Man, uteniškiui, knieti žinoti, kodėl tiek daug rašoma apie Utenos alaus bravorą, sutrumpinant į „UAB“, ir ką bendra tai turi su Mažeikių nafta?.. Netruksta ir vaizduotės. Apie neseniai Čikagoje mirusį mūsų operos pasididžiavimą St. Barą vienas „žurnalistas“ iš Lietuvos „Drauge“ rašė, kai solistas 1958 m. dainavo Čikagos Soldiers Field tribūnoje, net Sears dangoraižis siūbavo... Nesąmonė! Dangoraižio dar kokia pustuzinis metų nebuvo. Ačiū Dievui, „Draugo“ pirmame puslapyje dar kol kas nerašoma apie muštynes, jaunuolių girtuokliavimą ar moterų išprievartavimą Lietuvoje.

„Draugo“ š.m. rugpjūčio 23 d. laidos E. Simanaičio straipsnyje „Lemtingojo rugpjūčio atgarsiai“ teigiama,

jog pirmasis Ribbentrop–Molotov suokalbčio viešas paminėjimas įvyko Vilniuje 1987 m. rugpjūčio 23 d. Atsivertę bostoniškos Lietuvių Enciklopedijos XXV tomą ten 214–217 psl. randame smulkiai aprašytas to suokalbčio detales. Knygos prieky nurodyti 1961 leidimo metai. Taigi minėtas straipsnis mums pasakoja, ką mes jau seniai žinijome.

Dienraštis turi daug įvairių įdomių skyrelių. Visi jie turi savo redaktorių, nurodytus tų skyrelių antraštyje, kai kurie net su atvaizdais. Laikraščio metrikijoje niekur nerandu, kas redaguoja politines žinias pirmame, šeštame ir septintame psl. Kas čia per paslaptis?..

Skaitytojų laiškai visur pasirašomi, pridedant ir savo vietovės pavadinimą. Būtų kilnu, jei vyr. redaktorė ateity prie kiekvieno straipsnio autoriaus pavardės nurodytų ir vietovę, iš kur rašoma. Tuomet ginčus apie tarpinartinius nesutarimus Lietuvoje nebeimtumėm taip rimtai, ir jei skaitytumėm, būtumėm atlaidesni — jie kitaip dar neišmoko...

Vytautas Strolia
Fair Lawn, NJ

Pastaba: Politinių puslapių redaktorių yra „Draugo“ redakcijos narys Vladas Krivickas; paskutiniojo psl. ir kai kurių kitų, susietų su Čikaga ir apylinkėmis — Laima Apavičienė. Tai jau buvo keliskart rašyta (čia jokia paslaptis), galbūt šis mūsų skaitytojas neatkreipė dėmesio. Ačiū už visas pastabas. D.B.

AČIŲ GAILAI

Perskaičiusi Juozo Gailos straipsnį „Apmąstymai iš Ellicott miestelio“ „Drauge“ rugsėjo 23 d., sutinku su S. Semėniene, kad tai įdomiausi straipsniai, pasirodantys „Drauge“. Jo šmaikštus humoras ir stilius yra retas dalykas.

100 procentų sutinku: kam rūpi, kas važinėja koku automobiliu, koks yra zodiako ženklas, kokioj parduotuvėj brangius rūbus perka, ar kiek vyrų nugyveno?

Bet aš jį „sumušiau“ dėl vieno dalyko: jis nusipirko kelnes K-Mart parduotuvėje už 4.45 dol., o aš aną savaitę toje pačioje K-Mart nusipirkau gražų vasarinį sijoną tik už 2 dol. (buvo piginta ir nupiginta, beveik už dyką). Nors dabar su sijonais moterų retai bematai — visos kelnėtos, senos ar jaunos. Bet aš

nepaisau, vasarą tik sijonus dėviu (gal ir atrodau, kad tik iš laivo išlipus). Aš visada pasigiriu, jei ką nors nusiperku pigiai — kokį gerą daiktą ar drabužį. Atleiskit už išsireiškimą: kiekvienas kvailys, turėdamas pinigų, gali nusipirkti brangioje parduotuvėje, bet nupirkti ką nors gerai ir pigiai — čia yra menas.

Taip pat aš jį „sumušiau“ ir su automobiliu. Vazinėju 16 metų senumo „Ford Tempo“ ne su „Jaguar“ (jei turėčiau milijonus, gal — bet kažin?). Kai sugrius, reikės žiūrėti ką nors. Be to, ir aš esu liūtas.

Ačiū dar kartą už įdomius straipsnius, rašytus daugiausia tarp kitko, žolės traktoriaus gerai atrodė, gaila, kad nespaltvota nuotrauka.

Dana Stankaitytė
Oak Lawn, IL

PATIKO KELIONIŲ APRAŠYMAS

Labai mėgstu skaityti „Drauge“ spausdinamus kelionių įspūdžius ir savo mintyse keliauju kartu su rašinių autoriais. Beskaitydama Gražinos Kriaučiūnienės aprašymą „Su palapine Lewis ir Clark pėdomis“ net šyptelejau, perskaičiusi žodį „sterblinukas“. Tai malonus vertimas iš angliško žodžio „lap-top“.

Pagalvojau, yra daug lengviau

pridėti galūnę a/as prie angliško žodžių — kaip daroma kone kiekviename straipsnyje, net ir mūsų „Drauge“, negu prisiminti, sugalvoti ar surasti lietuvišką atitikmenį. Aš jau balsuoju už tą lietuvišką „sterblinuką“ užuot „lap-top“.

Dalia Stankaitienė
Chicago, IL

Čikagos istorija per penkias minutes

Ką gi, kad ir kaip besistengtume neigti vasaros pabaigą, tebemėgindami vidurdienį vilkėti marškinėlius tumpomis rankovėmis, ruduo, ne tik kalendorinis, bet ir astronominis, neišvengiamai atėjo.

Moksleiviams ir studentams prasidėjo nauji mokslo metai. Net ir „laimingiesiems“ University of Chicago moksliukams, vis aktyviau besibūriuojantiems po mano buto langais, kuriems rudens semestras prasideda rugsėjo pabaigoje, mokslo metai jau prasidėjo.

Daugelis privačių firmų darbuotojų jau išnaudojo visas įmanomas galimybes ištrūkti iš tvankaus didmiesčio kabineto. Vasaros nuotykių baigėsi, prasideda rudens rūpesčiai. O kur dar privalomas kalėdinis apsipirkimas, kurio pradžią prekybininkai šiemet turbūt nukels gal jau į kokią spalio 1 dieną...

Ta proga alternatyviosios Čikagos spaudos pirmieji savaitraštis „Chicago Reader“ neseniai išspausdino vietinių žurnalistų gerai parengtą vadovą po miestą. Jis gali praversti ir tiems, kas norėtų savajame mieste rasti kažką naują, ir tiems, kurie atvykę studijuoti ar dirbti, dar nė nespėjo didmiesčio kojų apšilti. Daugiau informacijos šia tema galima rasti interneto adresu www.chicagoreader.com. Tuo tarpu čia norėčiau šiek tiek išplėtoti „Reader“ idėją ir pateikti keletą faktų apie Čikagą, kurie pasiekimais ir skandalais turtingą pastarojo šimtmečio miesto istoriją susprastų į penkių minučių vertės skaitalą.

Štai pikantiškasis Čikagos „ar žinojote, kad...“ šiupins, paneigiantis ar patvirtinantis vieną kitą

mitą apie JAV Vidurio Vakarų sostinę. Į sąrašą patekę įvykiai nebūtinai oficialiai priimtoje miesto istorijoje laikomi svarbiais. Jie yra absoliučiai subjektyvūs. Galiausiai, jie nebūtinai visiškai teisingi. Bet ar istorija gali būti visu šimtu procentų teisinga?

Pirmasis ne čiabuvis, t.y. ne vadinamųjų indėnų kilmės dabartinės miesto teritorijos gyventojas, apsistojęs ir pasistatęs būsimajame mieste namą, buvo juodaodis išeivis iš Haičio Jean-Baptiste Pointe du Sable. Jei jums ši pavardė girdėta, greičiausiai dėl to, kad du Sable vardu šiuo metu pavadintas afroamerikiečių kultūrai bei istorijai skirtas muziejus. Taigi kas gali paneigti, kad Čikaga nuo pirmųjų savo dienų buvo tikras imigrantų miestas, vienijantis skirtingas kultūras? Dar daugiau — du Sable, prancūzakalbis juodaodis katalikas netrukus vedė čiabuvių Potawatomi genties indėnų tradicinius tikėjimus išpažinusią moterį. Deja, dėl nesutarimų su Potawatomi gentimi du Sable po kurio laiko Čikagą paliko ir patraukė į JAV Vakarus nežinoma kryptimi. Manoma, kad pagrindine vaidų priežastimi tapo tai, jog Potawatomi genties atstovai nesutiko du Sable suteikti genties vado statuso.

1836 m. miesto valdžia priėmė nutarimą, kad centre esanti ežero pakrantė (maždaug nuo dabartinės Randolph iki 14 gatvės) privalo būti viešąja erdve, neužstatyta jokiais privačiais pastatais ir niekam neparduodama. Tai vienas iš retų atvejų, kad jau beveik du šimtus metų laikomasi miesto valdžios nutarimo ir kad iki šiol jo nė vienai administracijai nepavyko pakeisti. Nukelta į 5 psl.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą „DRAUGAS“

Čikagos istorija per penkias minutes

Atkelta iš 4 psl.

Jei domėn neimsime viešajam interesui skirtų Art Institute, Shedd Aquarium, Field Museum bei Adler Planetarium, šioje vietoje iki šiol niekas neužstoja nuostabios ežero pakrantės ir praeivio veidan nesikėsinan smogti kokie nors nevykę architektūriniai eksperimentai ar, neduok Dieve, ant ežero kranto pastatytos degalinės.

Ne vienam smalsuoliui kyla klausimas — kodėl būtent Čikaga tapo respektabiliu didmiesčiu, kai tuo tarpu tiek Cincinnati, tiek Saint Louis yra JAV Vidurio Vakarų centre ir strategiškai gerosiose vietose? Istoriškai siūlomas atsakymas yra toks. Tuo metu, kai kūrėsi šie miestai ir rungtyniavo dėl ekonominės įtakos, būtent Čikagos verslininkai sugalvojo, kaip svarbiausią žemdirbių gamintą produktą paversti preke. Čikagos pirklių asociacija įsteigė grūdų kokybės skalę. Tai leido iš aplinkinių kaimų žemdirbių supirkti grūdus ne pavieniui maišais iš kiekvieno ūkininko, bet urmu, jau suskirsčius pagal grūdų kokybės kategorijas. Tai Čikagai padėjo per trumpą laiką išsikvoti verslo centro vietą ir nurungti aplinkinius miestus.

1860 m. Čikagoje vykusiam suvažiavime Respublikonų partija savo kandidatą į prezidentus išrinko Abraham Lincoln. Kandidatas partijos suvažiavime nė nedalyvavo.

Nevykusi uragano „Katrina“ gel-

bėjimo operacija turi ne vieną istorinį atitikmenį. 1871 m. po Didžiojo gaisro, buvo įkurta komisija nukentėjusiems šelpiti bei įdarbinti. Komisija veikė neatleistinai „lėtai, įdarbintiems žmonėms nebuvo mokami atlyginimai arba jie smarkiai vėlavo. Šiaurinėje miesto dalyje gyvenę imigrantai buvo visiškai atkirsti nuo likusio miesto, nes sudegė visi į šiaurę vedantys tiltai. Imigrantai mėgino išgyventi, kas kaip išmanė. Niekas iki šiol tiksliai nežino, kiek ir kokiomis aplinkybėmis jų tuo metu mirė. Kaip sakydavo save literatūros klasiku pasiskelbęs Juozas Erlickas: „O kam tas rūp?“

1886 m. vadinamieji Haymarket anarchistai buvo paskubomis nuteisti ir pakarti. Priežastis: kažkas pasakė, kad jie galbūt yra kažką girdėję apie tai, jog kažkas per gegužės mėnesį vykusį mitingą į policininkų armiją sviedė savadarbę bombą. Faktas nr. 1: tuomet išties žuvo 8 policininkai. Faktas Nr. 2: pakartieji neturėjo nieko bendro su bomba, tačiau buvo paleistas gandas, kad jie „kažką kažkur girdėjo“. Šiek tiek primena įtariamų teroristų tardymą ir neegzistuojančius jų teismus XXI amžiuje?.. Mat kaip.

Architektas Daniel Burnham, kurio vardu Čikagoje pavadinta ir pastatų, ir gatvių, ir visokių objektų, 1909 m. sukūrė solidžios apimties Čikagos plėtros planą, kuriame, be įvairiausių įmantrių pastatų, buvo

numatyta ir nemažai parkų bei erdvių bulvarų. Nors didžioji dalis plano nebuvo įgyvendinta, tai neabejotinai paskatino čikagiečius jaustis atsakingais už savo miesto ateitį, nebijoti svajoti, planuoti, statyti ir griauti.

Pastaruosius keliasdešimt metų Čikagą valdė vos du merai. Nepainiokite: Richard J. Daley daugkart viešai melavo, taip pat ir afroamerikiečių vadovui Martin Luther King, tačiau niekuomet nebuvo oficialiai kuo nors apkaltintas ar nuteistas, nors ne vienas jo aplinkos žmogus pateko į cypę. Richard M. Daley, Ri-

chard J. sūnus, taip pat ne kartą viešai melavo, lyg kokioje trečiojo pasaulio diktatoriaus valdomoje valstybėje naktį įsakė buldozeriais sugriauti vidury miesto stovėjusį oro uostą bei sukūrė iki tol neregėtą padlaidžių ir korumpuotų biurokratų armiją. Jis taip pat už nieką niekuomet nebuvo teistas ir jo kaltė oficialiai neįrodyta, nors kai kas iš jo aplinkos taip pat jau sėdo už grotų. Prognozė: R. M. Daley tuojau bus išrinktas dar vienai kadencijai. Ne-tikit?

Monika Bončkutė

Mero Richard M. Daley „subombarduotas“ „Meigs Field“.

Jis buvo apkaltintas erezijomis, ekskomunikotas (nors tik vieno iš trijų popiežių), pakviestas pasiaiškinti į Konstancos (Šveicarijoje) suvažiavimą (1414—1418). Pasitikėdamas imperatoriaus Sigismundo (tas pats, kuris siūlė Vytautui Lietuvos karaliaus karūną) pažadu, kad jo gyvybei pavojaus nėra, Huss atvyko į suvažiavimą, buvo nuteistas ir 1415 m. sudegintas ant laužo.

Yra užrašyta istorijoje, kad prieš sudeginimą Huss buvo iškilingai išrengtas iš kunigo rūbų. Po to jo budeliai jam uždėjo ant galvos popierinę karūną, ant kurios sėdėjo trys velniukai, laikantys lapuką su užrašu „Štai eretikas!“ Į liepsnojantį laužą drąsusis kankinys įžengė giedodamas. Jo pelenus įmetė į Reino upę, kad jo pasekėjai čėkai nepadarytų iš jų relikvijų. Prasidėjo vadinamieji husitų karai, kurių metu susiformavo čekų tautos nacionalizmas ir tautinis susipratimas.

Konstancos suvažiavimas

Konstancos suvažiavimu (1414—1418) baigėsi 39 metus trukusi Bažnyčios schizma, kurios metu į Bažnyčios sostą reišė pretenzijas net trys popiežiai, Urbonas VI, Klemensas VII ir net Aleksandras V. Šį kartą popiežium buvo išrinktas Martynas V (1417—1431), kuris dar net nebuvo išventintas į kunigus. Suvažiavime dalyvavusieji vyskupai norėjo sumažinti popiežiaus galias ir todėl nutarė, kad panašūs ekumeniniai suvažiavimai turėtų būti šaukiami kas 5 ar 10 metų, nors realybėje naujo suvažiavimo teko laukti net iki XIX amžiaus, kai popiežius Pijus IX (1846—1878) sušaukė pirmąjį Vatikano suvažiavimą. Jaunas būdamas, jis buvo liberalių pažiūrų, bet po 1848 metų revoliucijos pradėjo kovoti prieš bet kokią bažnytinę ar pasaulietinę liberalizmą. Jis paskelbė dar iki šiol labai kontraversišką popiežiaus neklaidingumo dogmą. 1854 m. jis paskelbė ir Marijos Nekalto Prasidėjimo dogmą, kuri ir šiandien dar ne visų katalikų yra teisingai suprantama.

Konstancos suvažiavime Bažnyčios vadovai suprato, kad jos gyvenime reikia daug ką taisyti, bet ketverius metus trukusios diskusijos neprivedė prie vieningos nuomonės, ir nebuvo padaryta jokių radikalių pataisymų. Maždaug kaip tik tuo laiku Italijoje prasidėjo humanizmas ar renesansas, kuomet ir iškilo nauja filosofija, kuri drįso suabejoti Bažnyčios mokslo tikslumu. Po spaudos išradimo (apie 1450) paplito knygos, ir iki tol

KODĖL NE VIENA KRIKŠČIONIŲ BENDRUOMENĖ? Žvilgsnis į reformaciją ALEKSAS VITKUS

Nr. 3

visiems mokslams vadovavusi Bažnyčia prarado savo žinių bei mokslo monopolį.

Kaip Lietuvoje?

Šia proga norėtusi prisiminti ir tų laikų Lietuvą, kuri krikštijosi į naują, lietuviams svetimą tikėjimą tuo laiku, kai Bažnyčioje vyko tokie nesutarimai ir neramumai, padalinę krikščioniškąją Europą į dvi stovyklas, kurių vienoje buvo popiežių Klemensą VII palaikanti Prancūzija ir Ispanija, tuo tarpu kai Vokietija, Lenkija, Anglija ir Skandinavija rėmė popiežių Urboną VI. Reikia stebėtis, kad tokiomis sąlygomis naujasis tikėjimas Lietuvoje vis dėlto prigijo, nors ir netrukus buvo gerokai sukrėstas Europoje prasidėjusios reformacijos.

Reformacijos pradžia

Abejonių sėkla Europoje jau buvo pasėta ir buvo tik laiko klausimas, kada naujos idėjos prasisvers į plačią visuomenę. Naujieji humanistai, kaip Desiderius Erasmus Olandijoje, Sir Thomas More Anglijoje, Johann Reuchlin Vokietijoje, John Calvin Prancūzijoje ir kiti, pradėjo atvirai skelbti, kad Kristaus mokslą aiškinti reikėtų remiantis Šventuoju Raštu, o ne dažnai net ir moraliai skulptančia žemiška Bažnyčios valdžia.

Humanizmas, ar tiksliau pasakius, renesansas pasiekė ir Vatikaną, kai popiežius Nikoljus V (1447—1455) paliko seną Lateran pilį (kur kadaise buvo įvykę ar ne penki Laterano suvažiavimai), pasirinkdamas Vatikano rūmus savo oficialia rezidencija. Prasidėjo rūmų pertvarkymas, pagražinimas ir meno dalykų rinkimas. Po jo būsimieji popiežiai taip išimylėjo dirbtinį pompastišką iškilmingumą, kad netrukus popiežių bu-

vo sunku atskirti nuo paprasto pagonio romėno. Jo kurijos raštai Dievą vadino Jupiteriu, Mariją — Diana, o patį popiežių — „Dievo konsulu“. Popiežius Aleksandras VI (1492—1503) buvo tipišką to meto Bažnyčios valdovą, labiau rūpinęsi politika, turtais ir Vatikano išgražinimu, negu religija. Jis buvo kilęs iš poliškos įtakingos Borgia šeimos, išrinktas popiežiumi papirkimų dėka. Savo 18 metų amžiaus nesantuokinį sūnų Cesare Borgia jis paskyrė kardinolu, vėliau tapusiu karaliumi ir žymiu politiku. Turėjo keturis vaikus, kuriuos visus aprūpino materialiai, juos skirdamas į įvairias bažnytinės tarnybas. Istoriijoje pasižymėjo dar ir kaip popiežius, kuris organizavo pasipriešinimą prieš į Vakarus besiveržiančią Osmanų imperiją. Jis taip pat padalino Kolumbo atrastą Naująją pasaulį į Ispanijos ir Portugalijos įtakos sferas.

Po jo buvęs popiežius Julius II (1503—1513), išrinktas popiežiumi taip pat kyšių pagalba, ne labai skyrėsi nuo savo pirmtako, tik buvo dar didesnis garbėtroška, kuris liko žinomas, kaip entuziastingas menų mėgėjas ir garsaus architekto, skulptoriaus, tapytojo Michelangelo globėjas. Jis užsakė pastatyti Šv. Petro baziliką Romoje, kuri dar ir šiandien stovi viso pasaulio katalikų dėmesio centre. Julius II įvedė į Vatikano rūmus garsiąją šveicarų sargybą, kurios nariai tebevilki Michelangelo sugalvota uniforma.

Žinodamas, kad popiežiaus Aleksandro VI iššvaistyti savo vaikams paremti pinigai paliko Vatikano iždą beveik tuščią, Julius II, būdamas apsuksus verslininkas, suprato, kad tokios apimtys statybai reikės nepaprastai daug pinigų. Kad tuos milijonus surinktų, nutarė ieškoti naujų pajamų šaltinių ir pagaliau vėl grįžo, tik dar didesniu mastu, prie atgailų ar indulgencijų pardavinėjimo. Kaip ironiška ir net skaudu, kad didele dalimi tai ir buvo viena pagrindinių priežasčių, kurios privedė prie tikros reformacijos — protestantizmo.

Martynas Liuteris protestuoja

Vargšas Martynas Liuteris (1483—1546), vokiečių vienuolis ir vėliau kunigas, negalėjo suprasti, kaip galima už pinigus ne tik nusipirkti išganymą, bet net pelnyti nuodėmių atleidimą ir giminių bei draugų vėlėms, kenciančioms skaisyti. **Bus daugiau.**

Naujasis šokėjų projektas — ne tik Lietuvos žiūrovams

M. Drobiazko ir P. Vanagas.

Linos Petrauskienės (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 3 d. (ELTA) — Lietuvos šokių ant ledo pora — Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas savo penktąjį projektą „Liepsnojančios čempionės leda“ pristatys ne tik Lietuvos, bet ir dar septynių šalių žiūrovams. Turo po Europą metu pasaulinio garso dailiojo čiuožimo meistrų pasirodymus pamatys ir Lenkijos, Austrijos, Vokietijos, Estijos, Rusijos, Baltarusijos bei Ukrainos publika.

„Savo penktajam turui rengiamės ypatingai, nes norime, kad jubiliejinis renginys būtų išskirtinis ir

nustebintų puikius Lietuvos žiūrovus, — sakė P. Vanagas. — Taip įtemptai dar nesiruošėme nė vienam savo pasirodymui. Stengiamės sukviesti visas ryškiausias žvaigždes, kurios jau yra pasirodžiusios Lietuvoje. Be to, pakvietėme ir šiuo metu garsiausią čiuožėją — 2002 metų olimpinį, keturis kartus pasaulio ir tris kartus Europos čempioną Aleksejų Jagudiną. Renginyje sutiko dalyvauti ir šiais metais vykusio Turino olimpinio žaidynių čempionai Tatjana Navka ir Romanas Kostomarovas.

Seimo perbėgėliai daro politinį jovalą

Lina Balsytė
Alfa.lt

Bėgdami iš vienos Seimo frakcijos į kitą, parlamentarai diskredituoja demokratiją, šalies politinę sistemą ir iš politinio gyvenimo padaro jovalą, nors nepažeidžia dabar galiojančių įstatymų ir teisės aktų. Taip tvirtino Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) prof. Antanas Kulakauskas.

„Tai yra žaidimas. Nors įstatymų Seimo „perbėgėliai“ nepažeidžia, demokratijos požiūriu tai keistas reiškinys. Rinkėjai balsavo už vieną partiją ir jos kandidatų, staiga tos partijos, už kurią balsavo, beveik nebelieka, Seimo partinė sudėtis pasidaro kitokia nei buvo renkant jį. Tai ne normalu, visa partinė politinė sistema tampa ne tik nestabili, bet ir nesuprantama eiliniam rinkėjui, — sakė profesorius.

Pasak jo, nors užsienio valstybių praktika tokiu atveju įvairi, dažnai kitose šalyse parlamentaras, norėdamas palikti partiją, taip pat turi palikti ir Seimą.

Anot A. Kulakausko, pagrindinė su lakstymu iš vienos frakcijos į kitą susijusi problema yra tai, kad Lietuvoje ne iki galo išspręstas klausimas,

kas yra politinės partijos, ar jos yra valstybės politinės sistemos dalis ir pan. Dabar, kaip sakė A. Kulakauskas, partijos veikia tarsi privatūs piliečių susivienijimai, o parlamentarai, vadovaudamiesi Konstitucijos nuostata, kad Seimo nario mandatas yra laisvas, elgiasi kaip nori.

Politologo įsitikinimu, šiai problemai išspręsti reikalingos rimtos diskusijos, susijusios su valstybės politinės sistemos pagrindų persvarstymu.

„Gal tuomet iš viso nereikalingi rinkimai pagal partijų sąrašus, jeigu Seimo nario mandatas laisvas? Kam reikalingas nieko nereikšiantis ir nieko neįpareigojantis žaidimas? Šiuo metu pati didžiausia bėda, kad mūsų partinė politinė sistema — pusiau lupata, pusiau skusta, — sakė A. Kulakauskas.

Profesoriaus tvirtinimu, sunku įvertinti tai, ar iš tikrųjų partinę priklausomybę pakeitusiam asmeniui staiga „prašviesėjo akys ir jis pamatė, kad įstojo ne ten“, ar tokį sprendimą lėmė kitos priežastys. Vis dėlto politologas akcentavo, kad tokiu atveju neturėtų atsakyti rinkėjai, o dabar, profesoriaus teigimu, nukenčia būtent jie.

SPORTAS

* Tarptautinės šachmatų federacijos (FIDE) paskelbtame geriausių pasaulio šachmatininkų sąrašė planetos pirmenybių bronzos medalininkė Viktorija Čmilytė per tris mėnesius iš dešimtosios pozicijos nukrito į penkioliktąją. Kita Lietuvos atstovė tarp 50 geriausių planetos šachmatininkų — Dagnė Čiukšytė — tebėra 30-a. FIDE klasifikacijoje tebeįrašoma Vengrijos šachmatininkė Judit Polgar.

* Trečią pergalę iš eilės Lietuvos studentų krepšinio lygoje (LSKL) iškovojo Lietuvos kūno

kultūros akademijos (LKKA) krepšininkai, pirmadienį 108:69 sutriuškinę Kauno technologijos universiteto (KTU) komandą.

* Graikijos vyrų krepšinio taurės ketvirtfinalio rungtynėse du lietuvius savo gretose turintis šalies čempionas Atėnų „Panathinaikos“ 84:55 sutriuškino Larisos „Olympia“ komandą bei iškopė į varžybų pusfinalį. Ramūnas Šiškauskas nugalėtojams pelnė 11 taškų. Jis atkovojo 3 bei perėmė 1 kamuolį. Robertas Javtokas prametė dvitaškį, sugriebė 4 ir perėmė 1 kamuolį.

Lietuvos valstybininkų pavidalai

Atkelta iš 1 psl.

O kad nenori, tai mato visi, nes jo atsakymas vienos — „nesąmonės“. Paskutiniu momentu seimūnai šią nuostatą pakeitė. Tiek jau to, ponas A. Januška bent jau nesimėto skambiais epitetais ir šūkiais. Tuo tarpu TSPMI vadovas ir garsiausio dienraščio redaktoriaus pavaduotojas sako, kad egzistuoja ir šmeižtas, ir šmeižikai, bet kažkodėl neįvardija nė vieno konkretaus teiginio, publikacijos, autoriaus pavardės, ir taip jau kuris laikas. Tiesa, R. Valatka sako, kad Albinas Januška vadinamas „Rusijos rezidentu“, tačiau vienintelė itin žinoma vieta, kur toks teiginys skamba, yra paties Valatkos „ginamasis“ tekstas. Čia pat savo paties pakišamą „priešų propagandos“ teiginį jis sėmingai nuginčija, atsispiria nuo šios pergalės lyg nuo trampino ir toliau piktinasi nežinomais (arba išlaptintais) šmeižikais.

Nedrąsiai ateina „šventvagiška“ ir „nevalstybininkiška“ mintis, kad įvardyti ponai ir neturi ką. Geriausia gynyba — puolimas. Taktika irgi paprasta kaip trys centai — autoritetingi ponai paskelbs apie dideles, mistiškai slaptas grėsmes ir nustelbs užduodamus klausimus pavojaus varpų gaudesiu. Tai jokia naujiena — konstruojant politinį spektaklį dūmų uždanga yra paplitęs įrankis. Tik daroma tai kažkaip visai ne techniškai, negrabiai ir nervingai.

R. Lopata, dar prieš kelis mėnesius kvietęs visus politikus taikytis su Rusija ir vykdyti „nuosaikesnę bei racionalią“ politiką, dabar atrodo visai pamiršo, kad politiką, kurios kokybę jis kritikavo, formavo ne kas kitas, kaip A. Januška. Taigi valstybės politikos kokybė, prorusiška ar antirusiška jos kryptis svarbi kur kas mažiau nei savas vaikinai tam tikram poste?

Nors gali būti, kad mūsų politologų vadas tiesiog išvelgė kažką ko-

kybiškai naujo ir tik mokslininkams matomo V. Putino režimo politikoje — naujas grėsmes ir priežastis, dėl ko nebereikia koreguoti politikos. Tarkim, kad tik užimtumas jam sukliudė taip pat plačiai pristatyti ir šį 180 laipsnių virą. Visko pasitaiko. Teirautis kažkokių gilesnių atsakymų jau net nedrąsu — nevalstybininkiška abejoti vyriausio šalies politologo moksliniu įžvalgumu. Juolab kad net valstybės vadovai išsigando, kai gavo pylos už dabar jau valstybės buvusio sekretoriaus „neapgynimą“ ir nors post factum išreiškė visišką solidarumą bei tikrai patvirtino — yra priešiškos „jėgos“, kurios išstūmė valstybininką, ir „purvo kampanija“ tikrai yra. Kas būtent šie niekadariai, kokie šmeižikų teiginiai — paaiškinti ir vėl tarsi nebūtina.

Nelabai aišku — ko nori iš valstybės vadovų R. Lopata, R. Valatka ir jiems pritariantieji? Tikriausiai jie turėjo uždrausti spaudoje kelti klausimus, kurių tinkamumo nepatvirtino minėti ponai ir kiti įeinantys į neformalų valstybininkų politbiurą? Įsakyti KGB rezervisto vadovaujamos kontoros smogikams šturmuoti dar kokią nors redakciją?

Galiausiai — V. Uspaskicho vaidmuo. Šis GAZPROMO išpopintas suvirintojas savo veiklą vykdė ne vienerius metus. Vykdydė valstybininkų — Paulausko, Pociaus ir kitų panosėje.

Tai, kad išvykęs į Rusiją jis nebus išduotas, irgi seniai visiems buvo aišku. Vadinas, puikiai žinoma, kad vargu ar pavyks iš jo gauti adekvatų patvirtinimą ar paneigimą, kad viskas, kas dabar sukraunama į jo klasių ir intrigų sąrašą, yra 100 proc. tiesa.

Tai stipriai primena bylą fabrikuojančio policininko darbą, kai pagautam vagiui už vieną nusikaltimą „prisiuvamos“ visos tame kaime įvykusios vagystės. Belieka sulaukti „Laiko ženklų“.

Treneris neigia atsistatydinęs

Vilnius, spalio 3 d. (BNS) — Kazanėje šiuo metu dirbantis Antanas Sireika neketina trauktis iš Lietuvos krepšinio rinktinės vyriausiojo trenerio pareigų.

Kaip praneša Lietuvos radijas, A. Sireika ketina dalyvauti ketvirtadienį įvyksiančiame Lietuvos krepšinio federacijos vykdomojo komiteto posėdyje.

LTV naujienų tarnybai treneris paneigė spaudoje pasirodžiusius pranešimus, esą jis atsistatydino iš rinktinės vyriausiojo trenerio pareigų.

„Čia tik tai mano pasvarstymas. Aš juk neparašiau laiške jokio atsistatydinimo. Ar žmonės nemoka skaityti laiško? Ten nėra parašyta, kad aš atsistatydinu“, — teigė A. Sireika.

„Lietuvos rytas“ antradienį publikavo A. Sireikos laišką, kuriame jis teigia, kad matydamas tokią reakciją ir žaidėjų atsiliepimus, nenori trukdyti rinktinės darbui, rašoma dienraštyje.

Trenerį spaudoje kritikavo ne tik Arvydas Macijauskas, bet ir krepšinio žvaigždė Šarūnas Jasikevičius.

Milijonierių kišenės tapo pilnesnės

Vilnius, spalio 3 d. (BNS) — Politikų turto deklaracijos byloja, kad valdžioje esančių milijonierių gretos didėja.

Kaip rašo dienraštis „Lietuvos žinios“, Seimas per metus neteko dviejų turtuolių, tačiau vietoj jų atsirado net septyni septynženklėmis, o kartais ir aštuonženklėmis sumomis savo turtą įvertinę parlamentarai.

Pirmąją vietą turtuolių lentelėje užėmė „darbietis“ Antanas Bosas. Jis deklaravo pernai turėjęs 58 mln. litų turto ir pajamų.

Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininko Jono Jagmino šeimos turtas nuo 12,7 mln. išaugo iki 18,5 mln. litų.

Trečiąją vietą Seimo turtuolių

lentelėje užima Pilietinės demokratijos partijos frakcijos narys Algimantas Matulevičius. Jis su žmona Gražina deklaravo turį turto už 16,3 mln. litų.

Smarkiai praturtėjo ir „darbietė“ Romualda Kšanienė. 2004 metais deklaravusi maždaug 3 mln. litų pernai ji jau turėjo 13,2 milijono.

Į Seimo milijonierių penketuką pateko ir socialdemokratas Bronius Bradauskas. Jo turtas per metus išaugo milijonu. Užpernai politikas deklaravo turįs 8,6 mln. litų, pernai — 9,5 mln. litų.

Iš viso Seime per metus atsirado septyni nauji milijonieriai. Pernai tokių buvo 28 — kas penktas, o šiomet yra 33 — beveik kas ketvirtas.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Po išpuolio mirė penktoji mergaitė

Sukrėsti amišų bendruomenės nariai.

AP nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Kaip nustatė policija, egzekuciją Nickel Mines, esančio už 55 km į vakarus nuo Philadelphia, mokykloje surengė keršto planus rezgęs 32 metų pienvežio vairuotojas Charles Carl Roberts, nepriklausantis amišų bendruomenei.

Klasėje buvo 15 berniukų ir keturi suaugusieji, tarp jų viena nėščia moteris, kuriems užpuolikas liepė pasišalinti. Tada jis ėmė iš arti šaudyti į surišų aukų galvas tarsi vykdydamas egzekuciją.

Mokykloje mokosi 26 moksleiviai nuo 6 iki 13 metų.

Tai jau trečias panašus įvykis JAV mokykloje per mažiau negu savaitę.

Šįkart kruvina tragedija ištiko taikią itin konservatyvią amišų religinę bendruomenę. Jos nariai, kurių protėviai anabaptistai 18–19 amžiuje į Šiaurės Ameriką atvyko iš Šveicarijos ir Vokietijos, išlaikė archaišką gyvenseną ir vengia modernios technikos — apsieina be elektros, nevažinėja automobiliais, nesinaudoja šiuolaikinėmis technologijomis.

Uždaromis bendruomenėmis gyvenantys amišai šalinasi pasaulio ir dažniausiai verčiasi žemdirbyste. Šios bendruomenės nariai mano, kad paprastas gyvenimas padeda jiems gyventi pagal Šventąjį Raštą.

Ch. C. Roberts turėjo tris vaikus. Kaip sakė jo žmona, Ch. C. Roberts, kaip visada, pirmadienio rytą palydėjo savo vaikus į mokyklinio autobuso sustojimą.

Tačiau kai ji vėliau sugrižo namo, rado priešmirtinius laiškus, kuriuos jos vyras paliko kiekvienam vaikui.

Pasak policijos, priešmirtiniame savižudžio raštelyje ir atsisveikinimo laiške žmonai ir vaikams užpuolikas mini prieš dvidešimt metų nutikusį įvykį, už kurį jis siekė atkeršyti.

Tikrosios užpuoliko pagiežos priežastys nežinomos, o prieš mirtį šaukė savo žmonos vardą.

Atvykus policijai, užpuolikas perspėjo pareigūnus, kad jis pradės šaudyti, jeigu jie nepasisalins per 10 sekundžių.

Kai pareigūnas mėgino paskambinti Ch. C. Roberts mobiliuoju telefonu, jis ėmė šaudyti, ir maždaug dešimt policininkų šurmavo pastatą.

„Tai siaubinga. Niekada neįsivaizdavau, kad išvysiu tokius dalykus šioje vienos klasės mokykloje“, — sakė 56 metų amišas Jake King, gyvenantis šalia mokyklos.

„Šioje 30,000 žmonių gyvenvietėje nėra jokios policijos, nes iš esmės neegzistuoja nusikalstamumas. Daugumoje tokių gyvenviečių apskritai nėra policijos“, — sakė vietos gyventojas Aaron Meyer.

EUROPA

STOKHOLMAS

2006-ųjų Nobelio fizikos premiją už galaktikos ir žvaigždžių kilmės tyrinėjimus, patvirtinančius Didžiojo sprogo teoriją, gavo amerikiečiai John C. Mather ir George F. Smoot. Amerikiečių mokslininkų dvejetas buvo pagerbtas už „idealiojo spindulio formos ir kosminių submilimetrinių bangų foninės spinduliuotės anizotropijos“ atradimą, sakoma akademijos pranešime. Mokslininkai pasidalys 10 mln. Švedijos kronų (3.7 mln. litų).

RYGA

Latvijos prezidentė Vaira Vikė-Freiberga patenkinta rezultatais, kurių pasiekė balotiruodamasi į Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus postą. Ji patenkinta tuo, ko per du balsavimus pavyko pasiekti Latvijai, taip pat ją iškėlusiomis Baltijos šalims. Daugelis komentatorių pasaulyje taip pat pabrėžia, kad V. Vikė-Freiberga įrašė savo vardą į JT istoriją. Pirmadienį JT Saugumo Taryboje įvyko ketvirtasis neoficialus balsavimas, pagal kurio rezultatus didžiausios paramos susilaukė Pietų Korėjos užsienio reikalų ministras Ban Ki-Moon, o V. Vikė-Freiberga užėmė trečiąją vietą.

VARŠUVA

Septyni lenkų kunigai ir penkios vienuolės negavo sutikimo ateinančiais metais dirbti Baltarusijoje. Gardino diecezijos vyskupas Aleksandras Kaškevičius apie tai informavo laišku visus srities katalikus. Srityje gyvena daugiau kaip 600,000 katalikų. Kaip sakė vienas kunigas, nenorėjęs, kad būtų skelbiama jo pavardė, jau tapo įprasta, kad Minskas išsiunčia iš šalies aktyvesnius lenkų dvasininkus, tačiau tokia didelė grupė iš šalies turės išvykti pirmą kartą.

JAV

LOS ANGELES

California valstijos teismas pir-

madienį pateikė kaltinimus Amerikos advokatui Michael Lee Braun už grasinimus prezidentui George W. Bush, viceprezidentui Dick Cheney ir Kongreso nariui respublikonui John Doolittle. FBI darbuotojai išsiaiškino, kad šis juristas nusiuntė grasinamą laišką, į kurio voką tarsi juodligės sporų buvo įberta sodos. Laišką, kuriame taip pat buvo minima prezidento žmona Laura Bush, 51-erių metų advokatas išsiuntė rugsėjo 28 d., bet jį sulaikė pašto inspektoriai.

RUSIJA

MASKVA

Maskva imsis atitinkamų priemonių, jeigu Lenkija dislokuos savo teritorijoje JAV ar NATO priešraketinės gynybos sistemos dalis, pareiškė Rusijos URM oficialus atstovas Michailas Kamyninas. „Tokia nauja situacija objektyviai pareikalaus iš mūsų atitinkamų priemonių, nes mes negalime pasikliauti tokiuose klausimuose tik pareiškimais, kad JAV ir NATO priešraketinės gynybos sistema Europoje nenukreipta prieš Rusiją“, — pridūrė jis.

AZIJA

SEOUL

Šiaurės Korėja antradienį pareiškė planuojanti atlikti branduolinį bandymą. „Kraštutinė JAV branduolinio karo grėsmė, sankcijos ir spaudimas verčia Korėjos Liaudies Demokratinę Respubliką (Šiaurės Korėją) atlikti branduolinį bandymą, kuris yra esminis procesas plėtojant branduolinį ginklą kaip atitinkamą gynybos priemonę“, — teigiama jos pranešime. Jokios datos ir laiko, kada bus atliktas bandymas, nenurodoma. Pranešime dar kartą pakartojama, kad Šiaurės Korėja jau pasigamino atominę bombą.

BANKOKAS

Nuverstasis Tailando ministras pirmininkas Thaksin Shinawatra atsisakė iš savo partijos „Thai Rak Thai“ („Tailandiečiai myli tailandiečius“) vadovo posto. Thaksin Shinawatra teigė turintis pasitraukti dėl „besikeičiančių aplinkybių“. Šiuo metu po rugsėjo 19-osios karinio perversmo armijos paskirta komisija tiria Th. Shinawatra lėšas.

Skandalas dėl atsistatydinusio respublikono laiškų plečiasi

Atkelta iš 1 psl.

lapkritį buvo paskirtas kitas respublikonų kandidatas.

Tačiau kilęs skandalas, kuris gali pakirsti respublikonų pastangas išsaugoti daugumą Kongrese per būsimus rinkimus, išplito už privačios bylos ribų.

Pirmadienį žinomi Amerikos politikai paragino nuodugniai ištirti šias su M. Foley susijusias ir viešumon iškilusias aplinkybes.

Dabar Federalinis tyrimų biuras (FTB) tikrina, ar jis nepažeidė federalinių įstatymų, siuntinėdamas šias žinutes elektroniniu paštu.

Po to pirmadienio vakarą jau atsistatydinęs Kongreso narys nusiuntė į vieną Floridos televizijos studijų laišką, kuriame jis tvirtina turįs alkoholizmo problemų, dėl kurių „kartais sutrinka jo elgesys“.

Kaip pranešė jo advokatas, M. Foley užsirašė į reabilitacijos kliniką.

M. Foley advokatas atisakė pranešti, į kurią kliniką atsigulė buvęs

Kongreso narys, bet patvirtino, kad tai įvyko praėjusį savaitgalį.

Galimybė, kad apygardoje, kuriai atstovavo M. Foley, bus vėl išrinktas respublikonas, sumažėjo.

M. Foley buvo Atstovų Rūmų grupės, kuri nagrinėja dingusių ir išnaudojamų vaikų problemas, narys.

Žinutes, dėl kurių kilo skandalas, M. Foley siuntė jaunuoliams, dirbantiems kurjeriais ir Kongreso narių padėjėjais.

Mažiausiai vienam jaunuoliui, gavusiam seksualinio pobūdžio žinutę, buvo tik 16 metų.

Išaiškėjo, jog kai kurie aukšti respublikonai, tarp jų partijos vadovas Atstovų rūmuose Dennis Hastert kurį laiką žinojo, kad M. Foley siuntinėjo šias žinutes.

Dabar jie mėgina prieštarauti, teigdami, kad jiems buvo žinomas anaipol ne visas vaizdas. Tačiau demokratai ir net kai kurie respublikonai paragino respublikonų vadovą Atstovų Rūmuose atsistatydinti.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Small Packages

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

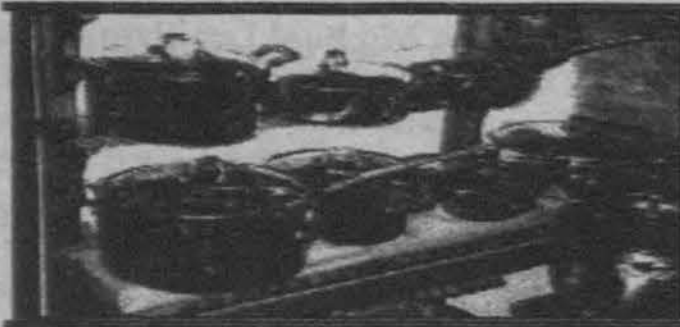
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

MŪSŲ VIRTUVĖ

Paruošia Julija K.

OI, BULVĖS, BULVĖS...

Bulvės yra „amerikonės“, ten jų gimtinė. Sukanka tik 200 metų, kai žemaičiai jas išvydo pirmą kartą ir, vokiečių patariaimi, ryžosi auginti patys. Baltarusijoje minima 150 metų sukaktis nuo bulvių „atėjimo“.

Bulvei — paminklas

Mūsiškę datą, kuomet į Lietuvą atkeliavo bulvės, tiksliai įvardijo didysis žemaičių šviesuolis vyskupas Motiejus Valančius. Jo gimtinės muziejuje Nasrėnuose (Kretingos raj.) 2006 m. rugsėjo 9 d. prasidėjo šventė, skirta bulvių „apsigyvenimo“ Žemaitijoje 200-osioms metinėms paminėti.

Bulvės garbei Nasrėnuose bus atidengtas medžio paminklas, kurį sumeistravo kretingiškis tautodailininkas Alfonsas Skiesgilas.

Atkeliavo per Klaipėdą

Štai ką rašo vyskupas M. Valančius „Pasakojimuose Antano Tretininko“ skirsnys „Nauji išmonai“:

„Pilypas Drazdauskis, Salantų parakvijos, Nasrėnų sodos pasituris ūkininkas, metuose 1806, pavasarį iš Klaipėdos parvažiavęs, tarė šeimynai savo: „Štai pirkau Klaipėdoj septynias kartopeles, vokiečiai sako esant jas iš Amerikos parvežtas, labai naudingas ir skanias; mergaitė, torielką ėmusi, sugraižyk vieną, paragausi-me ir suprasime, ar tiesą voliečiai sako“.

Mergaitė tuojau sugraižė vieną žalią kartopelę. Pilypas ir visa šeima, su druska apsūdydama, kando, bet prarėti negalėjo. Petris — sūnus — dar tarė: „Et, negut vokiečiai jas gali valgyti, ne žmonės!“ Pilypas liepė duoti kiaulei — ta bėgint vieną sučiaupojo.

Pilypas atsiliepė: „Penkias likusias įdiekit daržė; kad patys negalėsime valgyti, bent kiaules pašersime“. Mergaitė tuojau daržė pas numą ir sudiegė. Išdygus stebėjos lapams ir laiškams naujos žolės.

Tą pat metų rudenop atvažiavo iš Liepojos vokiečių linų pirkti; tam Brazdauskis tarė: „Pirkau kelias kartopeles, bet nežinau, kaip su jomis apsieiti. Pamokyk mane“. Vokiečiai apsakė, jogei vėlai rudenį reikia jas rauti, norint valgyti, reikia virti ar kepti, per žiemą laikyti arba rūsy, arba kamaroj it batvinius; pavasarį

anksti sėti, bet retai. Pilypas, gavęs rudenį iš penkių bulvių tris dešimtis tris, keletą išvirino, ir visi ragavo, o likusias sėklai užlaikė.

O jogei bulvės yra apvalios kaip ropės, dėl to ir praminė roputėmis. Kitur jas vadina bulvėmis, dar kitur dūlėmis. Užrašiau tai, kad būtų žinoma, kaip neseniai tas vaisius žemės įveistu paliko žemaičių krašte“.

Airija pasigriebė

Tikroji bulvių tėvynė yra Pietų Amerika. Andų kalnų atšlaitėse jos augusios jau prieš 5,000 metų. Spėjama, kad XVI amžiuje jos atvežtos į Angliją ir greitai paplito Airijoje. Skurdžiose jos žemėse javai derėjo prastai, o bulvės čia jautėsi „kaip namie“ ir klestėjo, maitino airius, pagydė juos nuo daugelio negalavimų.

Beje, kitus Amerikos kraštus bulvės pasiekė per Atlantą, ne iš kaimyninės Pietų Amerikos. Bulvių vertę puikiai žino Amerikos indėnai, jie išplėtojo šią kultūrą, suteikė jai pasaulinį pripažinimą.

Žvelgė įtariai

Kiti Europos kraštai į bulves nežiūrėjo taip palankiai kaip Airija. Reikėjo, kad jas pripažintų kas nors iš garsių didikų. Kai kur nurodoma, kad pirmieji Europoje bulvę „išleido“ olandai. Garsūs aristokratų sodininkai sodino jas kaip retą gėlę. Damos pripažino egzotišką bulvės žiedų grožį. Eidamos į puotas, gražuolės bulvių žiedais puošė savo skrybėles.

Prancūzų valstiečiai bulvių ilgai kratėsi, laikė jas netinkamomis. Gal manė, kad augalas, kurio žiedais ponios puošia skrybėles, niekaip negali brandinti maistingus vaisius ir maitinti tautą.

Prancūzams padėjo garsus agronomas Augustas Parmentjė. Jis XVIII amžiaus pabaigoje rašė mokslinius darbus apie bulvių vertę ir taip įtikino savo tautiečius jas auginti. Atkaklaus agronomo dėka bulvės tapo pagrindiniu prancūzų maistu iki pat mūsų dienų. Ko gero, šio mokslininko balsas turėjo atgarsį ir mūsų kraštuose.

Visagalė mada

Manoma, kad pirmosios bulvės Lietuvoje pasirodė XVII amžiuje — kaip egzotinis augalas dvaruose — gėlynams pajvairinti. Paspėliokime, kad tam galėjo tarnauti visagalė mada: tai, kas naujo dvaruose Prancūzijoje, turėjo atsirasti ir Lietuvoje. Be to, prancūzai turėjo pas mus savo dvarų. Yra iki šiol išlikusių ir restauruotų.

Iš senų rietaviškių pasakojimų galima tikėti, kad Žemaitijoje bulves įtvirtino grafi Oginskiai, nes XIX amžiuje bulvės Žemaitijoje jau paplito „pas biednus ir pas bagotus“, tapo antrąja, o sunkiais metais ir vienintele duona. Seni žemaičiai atsimeina savo senelių, gimusių dar XIX a. pirmoje pusėje, pasakojimus ir gausybę pagyrų grafams Oginskiams, kurie itin rūpinosi savo krašto pažanga.

Ką valgė iki bulvių?

Kyla teisėtas klausimas, ką valgė žemaičiai, lietuviai, kol neaugino bulvių? Mūsų dienų istorikas Alfredas Bumblauskas knygoje „Senosios Lietuvos istorija, 1009 — 1795“ rašo: „Neaugino žmonės bulvių, morkų, burokėlių, kopūstų, žinoma, nė agurkų ar pomidorų. Maistui vartojo žirnius, pupas ir svogūnus, pagrindinė daržovė buvo ropė“. Dar nurodo, kad lietuviai nuo seno kepė javų duoną, gaudė ežerų ir upių žuvis, kopinėjo medų, valgė obuolius, o serbentų ir braškių taip pat neturėjo.

Bulvių karai

Istorijos žinyuose minimi ir „bulvių karai“. Prievarata bulves augino vokiečių valstiečiai, net pasitelkus karius. Ne kartą bulvių maištai vyko Rusijoje. XIX amžiaus viduryje maištavo Rusijos įvairaus rango valstiečiai. Tuometinė valdžia liepdavo geriausiose žemėse auginti bulves, valstiečiams uždėdavo didžiulius mokesčius. Valstiečiai atkakliai priešinosi, ragino vienyti ir apskritai nepaklusti valdžios reikalavimams auginti daug bulvių. Kaip vienas žymiausių minimas 1834 — 1844 metais vykęs bulvių karas Kazanės, Permės, Viatkos, Orenburgo, Maskvos, Vologdos ir kitose gubernijose. Prie Uralo ir Volgos taip pat sukilo apie 500 tūkstančių valstiečių. Šie įvairiais būdais naikino bulvių pasėlius. Buvo pakelta kariuomenė ir tik ji numalšino bulvių karo maištinius.

Nepatiko, nes ne iš miško

Galima pasvarstyti, kodėl rusų valstiečiai taip elgėsi. Mūsų tremtiniai ir šiandien gali papasakoti, kad ištremti į Rusijos gilumą vietinius gyventojus mokė sodinti ir auginti daugiau bulvių, išplėtojo bulvininkystę. Naudodami tik paprasčiausią kastuvą, bulvėmis užsodindavo didelius plotus. Gal „kastuvo technologija“ labiausiai ir nepatiko tradicijų neatsisakantiems ir maištavusiems XIX amžiaus valstiečiams? Rusai puikiai mokėjo naudotis miško gėrybėmis, kurių ten — gausybė.

Įleido šaknis

Lietuvoje, Žemaitijoje, bulvė įsitvirtino amžiams, giliai šaknis mūsų kaimuose įleido ir bulviasodžių, ir bulviakasių tradicijos. Nors galybę darbų tenka atlikti rankomis — tik su pačiais paprasčiausiais įnagiais — bulvė iš kaimo tikrai nesitrauks! Kas rudenį rengia bulviakasio, o kas pavasarį — bulviasodžio talkas. Jos turi savo patrauklumo ir žavesio. Tai toks labai artimas pokalbis su motina žeme, duodančia mums ir jėgos, ir šviesos. Bulviakasis tampa giminės sueiga su nuotaikinga vakariene prie cepelinų dubens.

Maitintoja

Bulvės tarnaudavo ir labdarai, artimo meilei išreikšti: ankstesniais laikais pasiturintys ūkininkai specialiai pasodindavo kelias vagas bulvių neturtingoms šeimoms.

Bulves brangino po karo, itin saugodavo skirtas sėklai, joks badmetis nepriversdavo paskutinių suvalgyti. Nupjaustydamo dalį, o likusias pušes su akutėmis palikdavo sodinti. Žmonės įvairiausių istorijų prisimena apie paskutinį bulvių krepšį, išmaitinusį būrius alkanų

pokario vaikų.

„Kapčiai“ nyksta

Paskutinis darbas, liudijantis, kad jau žiemos gruodas nebebaisus, žemaičių kaime būdavo „bulvių laidojimas“: tinkamai parengti vietą, žemėmis užkasti bulvių kaupus, suformuoti „kapčius“ — jie gražiai papildydavo rudeninio kaimo peizažą.

Metas būtų apie „bulvių laidojimą“ žemaičių kaimuose parašyti bent kokį etnografinį darbą, nes paprotys „laidoti bulves“ jau beveik išnykęs. O tai būdavo savotiška apeiga, pagarbinimas žemės ir jos derliaus, kad sėkmingai pavasario sulauktų.

Dabar bulvės laikomos arba specialiuose sandėliuose, arba rūsiuose, ar net negyvenamoje namo dalyje. „Kapčiai“, tarsi maži piliakalniai, vis rečiau besutinkami net nuošaliausiose kaimo sodybose. Prieš porą metų pavyko dar tokių aptikti Telšių rajone, tačiau ir šie buvo nedailūs, neįgudusių rankų ir be meilės supilti.

Bulvė vienija lietuvius

Bulvės galia — didžiulė. Jai iš tiesų verta statyti paminklą ne tik Žemaitijos, bet ir Europos mastu. Kiekvienas „bėglys“ iš Lietuvos pripažins, kad bulvė... vienija tautiečius. Airijoje, Vokietijoje, Briuselyje ar Liuksemburge dirbantiems lietuviams patraukliausias pretekstas susitikti taip pat yra bulvė: rengiami cepelinų, kugelio ar bulvinių blynų vakarėliai. Ir ilgam užtenka diskusijų viena tema — kad namuose iš lietuviškų bulvių viskas išeina kur kas geriau, gardžiau.

Bulvė — daktarė

Bulvės yra geros draugės kosmetikai ir dar geresnės gydytojos. Bulvėse yra vitaminų C, E, karotino, gausu kalio ir kalcio, fosforo ir organinių rūgščių. Bulvės malšina neįsisėnėjusias širdies ir inkstų ligas.

Vertinga yra šviežių bulvių sūka: reguliuoja skrandžio sulčių rūgštingumą, normalizuoja kepenų veiklą, malšina skrandžio ir žarnyno skausmus, gydo opaligę. Bulvių sūkos galią patyrė žmonės sako, kad šis preparatas numalšina galvos skausmus, sugrąžina sveiką, žvalią savijautą. Bulvių sūka teigiamai veikia nervų sistemą, gerina savijautą sergantiems vadinamąja struma. Tinka sklerozės profilaktikai. Patariama nuo 40 metų kas rytą „ant tuščios“ išgerti stiklinę ką tik išsunktos bulvių sūkos. Svarbu, kad bulvės būtų užaugintos be cheminių trąšų, ekologiškai švarios. Šiandien tai svarbi sąlyga. Profilaktikos tikslais kas rudenį ir pavasarį dvi savaites patariama gerti bulvių sūką 2-3 kartus per dieną po pusę stiklinės prieš valgį.

Sveikatai tarnauja ir su lupena virtos bulvės bei tokių bulvių garai. Apie gydymąsi bulvėmis daug rašoma įvairiose liaudies medicinos knygose, bulvės gali neneigiamai mokslinė medicina, neatsisako jos ir daug žinantys grožio specialistai.

„Klaipėda“

Pastaba. Mane sudomino šis straipsnis apie bulves — rodos, visi jas pažistame, bet ar tikrai? Taigi, ši kartą pasiskaitykime apie bulvių „praeitį“, o kitą trečiadienį pamėginsime „bulvinių“ receptų. Gal turite savo susikūrę, kuriais norėtumėte pasidalinti su „Mūsų virtuvės“ skaitytojais? Atsiųskite.

Julija

SKAUTYBĖS KELIAS

KELI ŽEMYNAI — VIENA SKAUTIŠKA AKADEMIŠKA ŠEIMA

Skautiško akademikų patyrimo klausimas nepaliko abejingų, buvo prisiminta išeivijos ASD suvažiavime įvykusi diskusija, ar verta nuleisti reikalavimų kartelę kandidatams į akademikes (šiai idėjai nebuvo pritarta), ir priešpastatyta Lietuvos Korp! Vytis bei ASD nusištatymui raginti visus akademikus siekti išeiti vyresniųjų skautų programą.

Fil. Svajonė Kerelytė iškėlė retorinį klausimą, kodėl skautų turtai ieško skautamokslių mokytojų iš „Boy Scouts“, o ne tarp akademikų, nors praktiškai visi JAV akademikai ateina kandidatuoti, išėję skautiškas patyrimo programas. Taip buvo išryškinta viena sričių, kur labiausiai sutampa tiek Lietuvos, tiek JAV akademikų rūpesčiai — tai akademikų ryšiai su skautais.

JAV akademikai yra integrali Lietuvių skautų sąjungos dalis, tuo tarpu Lietuvoje Studentų skautų korporacija „Vytis“ ir Akademine skaučių draugovė veikia atskirai ir į savo gretas priima skautus iš visų Lietuvoje veikiančių skautiškų organizacijų. Akademikų ryšiai su skautais yra gyvybiškai svarbūs, juk skautai — tai potencialūs nauji Akademinių skautų sąjungos nariai, o akademikai — skautų vadovų prieaugio ir pagalbos šaltinis. Deja, abiejose Atlanto pusėse jaučiamas tiek naujų narių, tiek vadovų trūkumas ir poreikis stiprinti šį ryšį. Ne vienas sueigos dalyvis pabrėžė, kaip svarbu akademikams aktyviai įsitraukti į skautų veiklą, ar tai būtų pagalba stovyklose, ar skautamokslių mokymas, ar vadovo darbas. Paminėta įdomi šiandieninė situacija: Lietuvių skautų sąjungoje auga skautų karta, naujųjų imigrantų vaikai, kurie ateina į organizaciją ne iš reikalo, o todėl, kad jiems įdomu, jie turi daugiau entuziazmo. Tai organizacijos atsinaujinimo viltis. Mūsų, akademikų, pareiga yra būti aktyviais ir matomais jų akiratyje. Deja, ir Amerikos, ir Lietuvos akademikai vis dažniau susiduria su problema, kad daugelis studentų vasarą dirba ir negali skirti pakankamai laiko dalyvauti skau-

tiškose stovyklose, kur akademikai galėtų būti itin naudingi.

Sueigos dalyviai noriai dalijosi mintimis, kaip galėtume plėtoti bendradarbiavimą ir stiprinti tarpusavio ryšius, pabrėždami gyvo bendravimo pranašumą. Fil. Danguolė priminė būtinybę turėti savo stovyklavietę ir svarstė, galbūt kas nors galėtų perduoti skautams palikimu gautą miško gabalą. FSS pirmininkas fil. Vytenis Kirvelaitis priminė jau ne kartą gvildintą idėją atsivežti iš Lietuvos akademiką, kuris galėtų sutvarkyti akademikų archyvą taip, kad medžiaga apie akademikų veiklą nuo XX a. aštuntojo dešimtmečio antros pusės, kuomet buvo išleista knyga „Akademinių skautų sąjūdis“, taptų prieinama masiniam naudojimui. Taip pat fil. Vytenis pristatė pasiūlymą rengti lėšų telkimo akcijas (tai galėtų būti pietūs, gegužinė ar suneštinių pokylis), skirtas padėti didesniai skaičiui akademikų apsilankyti vieniems pas kitus, dalyvauti stovyklose, suvažiavimuose, įvairiuose tarnavimo visuomenei projektuose ir renginiuose. Sueigos dalyviai gyvai aptarinėjo šį pasiūlymą.

Fil. Vytenis ir fil. Onutė sudarė branduolį darbo grupės, prie kurios kviečia prisijungti brolius ir seses, norinčius padėti organizuoti lėšų telkimą. Jau pradėjo megztis diskusija dėl to, kokie akademikai turėtų vykti į Tautinę stovyklą Lietuvoje 2008 m. Lietuvos akademikai savo ruožtu pasiryžę bet kada svetingai priimti užjūrio akademikus, nesvarbu, ar jie atvyktų dienai, savaitei ar metams. Taip, į Lietuvą galima atvažiuoti ir ilgesniam laikui! Tai liudija Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos išleista kompaktinė plokštelė su informacija apie galimybes užsienio piliečiams mokytis Lietuvoje, kurią perdavė fil. Aurimas Pautienius. Jos kopijos buvo įteiktos ASD pirmininkei fil. Julytei ir Čikagos skyriaus kandidatų globėjai fil. Onutei. Tikimės, kad tarp naujųjų akademikų atsiras susidomėjusių šiomis galimybėmis pasimokyti lietuvių kalbos ar net įgyvendinti dalį savo specialybės

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, suželdimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Akademinių skautų sąjungos nariai sueigos metu Lemonte.

studijų Lietuvoje.

Jaunimo pritraukimas, išugdyimas ir išlaikymas — svarbiausias ir opiausias klausimas bet kuriai organizacijai. Nenuostabu, kad prakalbome apie tai, kas gi laiko mus visus Akademinių skautų sąjungos gretose? Sueigos dalyvių pasisakymuose išryškėjo gilus ir brandus akademiškos skautiškos ideologijos įsisavinimas. Fil. Rimas Griškėlis taikliai apibendrino daugelio galvose besisukančias mintis: mus čia laiko meilė skautybei ir suvokimas, kiek daug mums asmeniškai ji davė; ne- norime paleisti tokio turto, kuris padėjo mums išvystyti gabumus ir panaudoti juos skautų ar apskritai lietuviškosios visuomenės labui. Taip pat skautybės tąsa yra nerašytas įsipareigojimas savo tėvams, kurie daug į mus investavo. Tuo tarpu tas jaunimas, kuriam skautai tėra vienas iš keleto pasirinkimų, neretai nubyra, vidurinioji karta yra silpnoka grandis (jaunų filisterių užimtumas ir Lietuvoje yra aktuali problema). Kaip pastebėjo fil. Gina

Mačiulienė, mūsų organizacijų raida daug kuo panaši, tarsi abipus Atlanto vyktų paralelinis cikliškas gyvenimas — ir ten, ir čia pereiname įvairius tarpsnius, bet jie panašūs savo problemomis ir perspektyvomis.

Pokalbiui įsisiūbavus nė nepastebėjome, kaip pasibaigė oficialus sueigos laikas. Daug kas neskubėjo išsiskirstyti, juk ne kasdien susitinkame. Dar mezgėsi pokalbis ir apie organizacijos patrauklumą jaunimui, ir apie stiprios vadijos komandos poreikį, ir apie globėjavimą, kas rūpi ir Lietuvos, ir išeivijos akademikams. O ir šiaip buvo sunku išsiskirti su svetingais šeimininkais... Kaip tikri vienos skautiškos akademijos šeimos nariai — tokie panašūs savo esme, nors ir skirtingi kai kuriais bruožais, — atsisveikiname žinodami, kad greitai laiku ir vėl susisieksime, susitiksime, pasidalinsime mintimis ir susitelksime bendriems darbais.

Ad meliorem!

Fil. Eglė Verseckaitė

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 50 metų)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

IŠNUOMOJA

Prie 66 St. ir Kedzie Ave.
išnuomojamas 1 mieg. gražus
apšildomas „apartment“
su nauja virtuvės įranga.
Tel. 708-275-2070

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“ „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

MARGUTIS II

LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ
nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDŲ
Tel. 773-476-2242

Pirmasis „Suktinio“ gimtadienis

(fotoreportažas)

Nors „Suktiniui“ tik metukai, ši kolektyvą žino jau daugelis. Savo jaunatviškumu, gražiu šoku, puikia nuotaika suktiniečiai yra sužavėję ne vieną žiūrovą. Tai šiuo metu tikriausiai dažniausiai koncertuoti kviečiama grupė. Aišku, to jie nusipelnė savo darbu.

Metai prabėgo greitai. Daug darbo įdėta, daug prakaito išlieta, buvo ir nemigo naktų, ir abejonių, bet atėjus gimtadieniui, viskas užsimiršo.

Rugsėjo 23 d. draugai, giminaičiai, žiūrovai rinkosi į Jaunimo centro didžiąją salę ne tik suktiniečių šokio pasižiūrėti, bet juos su gimtadieniu pasveikinti, kartu pabūti, padainuoti, pašokti. Gražu, kad į gimtadienio šventę atėjo „Grandies“ vadovė Violeta Fabianovich, nepatinęjęs iš tolimo šiaurinio priemiesčio atvažiuoti „Klumpės“ atstovai, kon-

certą atvyko pažiūrėti ir buvusi Šokių instituto vadovė Nijolė Pupienė, na o „Lietuvos Vyčiai“ net koncerte dalyvavo. O ką jau kalbėti apie draugus! Jų susirinko visas būrys — „Gabija“, „Sodžius“ grojo iš širdies, „Lietuvos Vyčiai“ kartu sukosi šokio sukury, grupė meno ansamblio „Dainava“ dainininkų dainas dainavo. Neiškentė ir patys suktiniečiai — scenoje ne tik šoko, bet ir dainą traukė. Na, o salėje žiūrovai irgi trespėjo, kartu su šokėjais ratelius suko.

Gera gimtadienio nuotaika, draugų sveikinimai, gėlės, gimtadienio tortas, „Ilgiausių metų“ — viskas tą dieną buvo skirta „Suktiniui“. Vakaro vedėja — Daiva Švabienė.

O po visų sveikinimų scenoje — „Kaukas“. Ir vėl muzika, šokiai, dainos. Dar ilgai sukosi poros, suktiniečiai mokė žiūrovus lietuviškų žaidimų, liaudiškų šokių. Salėje abejingų nebuvo — šoko didelis ir mažas. Gera nuotaika, draugiška atmosfera užkrėtė visus.

Tad sveikiname „Suktinį“ su pirmuoju gimtadieniu. Linkime jam dar ilgai gyvuoti, džiuginti žiūrovus savo šoku, o jo vadovams Salomėjai ir Vidmantui Strižigauskams palinkėjime neprarasti entuziazmo, pasiryžimo ugdati lietuviškas tradicijas, puoselėjant lietuvių liaudies meną. Iki malonių susitikimų!

Laima Apanavičienė

Suktiniečiai savo vadovus Salomėją ir Vidmantą Strižigauskus pirmojo gimtadienio proga pasveikino apjuosdami juos lietuviška tautine juosta ir įteikdami jiems draugišką šaržą.

Šokio sukury.

Pakeltkojis, pakeltkojis...

Čia mes — suktiniečiai.

Jono Kuprio nuotraukos

„Lietuvos Caritas“ bendradarbiai lanko Šiaurės kaimynus

Š.m. rugsėjo 18 – 23 d. „Lietuvos Caritas“ administracijos ir projektų darbuotojai apsilankė Latvijos, Estijos ir Suomijos Caritas centruose, susipažino su šiaurės kaimynų ir kolegų darbu, veiklos specifika, pristatė lietuviškąją „Caritas“ patirtį. Išvykoje dalyvavo „Lietuvos Caritas“ generalinis direktorius kun. Robertas Grigas, jo pavaduotoja Janina Kuksauskienė, ekonomas Saulius Kelpšas, „Caritas“ „Slaugos namuose“, „Pagalbos prostitucijos aukoms“, „Kalinių globos“ projektų darbuotojai Jūratė Jazukevičiūtė, Kristina Virbašiūtė, Vytautas Ilevičius.

Rygoje svečius iš Lietuvos maloniai sutiko „Latvijos Caritas“ direktorius, Rygos kunigų seminarijos prefektas kun. Edgars Cakuls. Jis apibūdino latvių „Caritas“ veiklą ir problemas. „Latvijos Caritas“ būstinė įsikūrusi Rygos kunigų seminarijos patalpose. Šalyje, kur pagal oficialią statistiką katalikai sudaro apie 38 proc., yra keturios vyskupijos (Rygos, Liepojos, Jelgavos, Rezeknės-Aglonos). Latvijoje dar nėra išvystyto vyskupijų ir parapijų „Caritas“ tinklo: veikia tik centrinis „Caritas“ biuras Rygoje ir skyriai kai kuriose parapijose. Aktyviai bendradarbiaujama su kitomis krikščioniškomis ir valstybinėmis, savivaldybių socialinės veiklos struktūromis. Lietuviai aplankė Rygos neįgalaus jaunimo socialinį centrą „Bernu oaze“ („Vaičių oazė“), kur globojami ir rengiami savarankiškam gyvenimui fiziškai ir psichiškai neįgalūs jaunuoliai, susipažino su stačiatikių krikščionių NVO „Rīgas pilsetas misija“ („Rygos miesto misija“), teikiančia įvairią pagalbą nepilnamečiams kaliniams. Susitarta dėl latvių kolegų apsilankymo analogišką veiklą vykdančiose „Lietuvos Caritas“ ir NVO įstaigose spalio mėnesį.

Taline lietuvių priėmė „Estijos Caritas“ ilgametė vadovė, buvusi sovietmečio politkalinė, pirmoji nepriklausomybę atgavusios Estijos vidaus reikalų ministrė Lagle Parek. Kadangi katalikai Estijoje yra mažuma (apie 5,000 iš bendro 1.3 mln. gyventojų skaičiaus), „Caritas“ daugumą savo projektų vykdo drauge su kitomis organizacijomis. Orientuojamasi į pagalbą šeimoms, net ekologinę veiklą. „Lietuvos Caritas“ delegacijai buvo pristatytas estų kolegų vedamas „Šeimos centras“ („Perekuskus“), kur globojamos, buities ir motinystės įgūdžių mokomos, sunkumus patiriančios mamos su vaikais. Užsiėmimų metu taip pat išmokstama iš panaudotų medžiagų – drabužių, audinių, namų apyvokos daiktų – pasigaminti gražių ir būčiai naudingų dalykų. Įstaiga dirba dienos centro principu ir, nors įsikūrusi „ne elitiniame“ Talino rajone, dėl jaukiai įrengtų patalpų ir šiltos bendravimo atmosferos yra tokia populiari, kad, darbuotojų teigimu, į ją noriai ateina ir geriau besiverčiančios šeimos su vaikais iš tolimesnių kvartalų.

Keltu Helsinkį pasiekusią „Lietuvos Caritas“ grupę pasitiko „Suomijos Carito“ bendradarbis Maila Berchtold. Lietuviai apsilankė suomių kolegų centriniame biure Helsinkio senamiestyje, susipažino su Katalikų Bažnyčios karitatyvine veikla diasporos sąlygomis. Katalikai sudaro apie 0,16 proc. liuteroniškos ir ortodoksiškos Suomijos gyventojų (apie 8,000 iš 5.2 mln. bendro gyventojų skaičiaus). Kadangi Suomija yra viena iš 15-kos turtingiausių pasaulio šalių, ir vidinės ekonominio skurdio bėdos daugiau ar mažiau įveiktos, katalikiškasis „Caritas“ teikia pagalbą skurstančioms Trečiojo pasaulio šalims. Jau eilę metų vykdomi dideli pagalbos projektai Indijoje, Ugandoje ir Bolivijoje. Indijoje, Tamilu Nado valstijoje „Suomijos Caritas“ reguliariai aprūpina darbu, t.y., suteikia pragyvenimo galimybę 300 moterų iš labiausiai socialiai pažeminto – vadinamųjų „jokiai kastai nepriklausančių“, „bekasčių“ – sluoksnio. Ugandoje suomių aukomis įrengtos mokyklos mokyklose ir nuolat maitinama apie 12,000 neturtingų vaikų. „Caritas“ aktyviai bendradarbiauja su Suomijos Užsienio reikalų ministerija. Kasmet ministerija skiria keletą milijonų eurų iš „Vystymo pagalbos“ programų „Caritas“ humanitariniams projektams užsienio šalyse, su sąlyga, kad „Caritas“ įneša į bendrąjį projekto biudžetą apie 15 proc. savų lėšų. Šios lėšos surenkamos per kasmetines „Caritas“ rengiamas viešas rinkliavas, muges ir pan. Taip pat praktikuojama „globėjų per atstumą“ sistema: pvz., suomių karitatyvinio tinklo darbuotojai mokyklų tėvų susirinkimuose papasakoja apie Ugandos moksleivių maitinimo projektą ir gauna tėvų įsipareigojimą per metus kas mėnesį pervesti po 50 eurų vieno afrikiečio moksleivio maitinimui.

Šalių kitų religinių ir kultūrinių įžymių, Helsinkyje svečiavęsi lietuviai aplankė Didvyrių kapines, kur palaidotas legendinis suomių maršalas Gustav Mannerheim ir 1939 – 1940 m. Žiemos kare žuvusieji Suomijos gynėjai. Šiame kare Suomija didvyriškai pasipriešino pagal Ribentrop-Molotov sąmokslą pradėtai sovietų agresijai, neteko apie 100,000 karių ir didelių teritorijų, tačiau apgynė savo nepriklausomybę.

„Lietuvos Caritas“ bendradarbiai su savo Šiaurės kaimynais aptarė galimybę ateinančių metų pradžioje surengti Lietuvoje Baltijos regiono, galbūt Baltarusijos, Rusijos ir Ukrainos „Caritas“ organizacijų bei NVO praktinę konferenciją pagalbos AIDS ligoniams ir prekybos moterimis aukoms tema. Planuojama į numatomą konferenciją pasikviesti žinomą tarptautinio „Caritas“ tinklo ekspertą AIDS ligonių klausimais kunigą Vitello. Pasiūlymą kaimyninių kraštų „Caritas“ bendrijos priėmė labai palankiai.

„Lietuvos Caritas“ informacija

Lietuvos banke aptarti euro įvedimo reikalai

Lietuvoje viešintis Europos Komisijos narys Joaquin Almunia, atsakingas už ekonomikos ir pinigų reikalus, spalio 2 d. lankėsi Lietuvos banke ir susitiko su Lietuvos banko vadovais.

„Su Europos Komisijos nariu aptarėme Lietuvos pasirengimą dalyvauti euro zonoje“, — sakė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas.

Susitikimo dalyviai išsakė nuomones apie Lietuvos makroekonominę ir finansinę padėtį, galimybes vykdyti euro įvedimo kriterijus. Svečias informuotas apie Lietuvos banko atliktą darbą rengiantis euro įvedimui.

Susitikimas Lietuvos banke vyko po Europos Komisijos atstovybės Vilniuje organizuotos konferencijos „Lietuva ir euras“. Joje Europos Komisijos narys Joaquin Almunia perskaitė pranešimą „Euro zonos plėtra: galimybės ir iššūkiai“, o Lietuvos pasirengimą prisijungti prie euro zonos pristatė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas ir finansų ministras Zigmantas Balčytis. Pranešėjai atsakė į politikų, verslininkų, žurnalistų, dalyvavusių konferencijoje, klausimus.

Lietuvos banko valdybos pirmininko pranešime įvertinta pastarųjų metų mūsų valstybės ekonominė raida ir ekonominė konvergencija su euro zonos šalimis, apžvelgta kainų stabilumo užtikrinimo perspektyva, būsimi Lietuvos banko darbai rengiantis euro įvedimui.

Reinoldijus Šarkinas minėjo, kad objektyvios informacijos apie eurą sklaida Lietuvoje turi būti ne tik Lietuvos banko ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės, bet taip pat ir politikų, visuomeninių organizacijų, analitikų, žiniasklaidos atstovų bendras tikslas. Lietuvos banko vadovas ragino visus sutelkti pastangas konstruktiviam, atsakingam ir profesionaliam euro įvedimo klausimų pristatymui visuomenei, nekeliant nepagrįstų baimių dėl euro įvedimo padarinių ir vengiant tuščio politikavimo.

Apibendrinamas Lietuvos banko vadovas pažymėjo, kad stiprus ekonominis augimas, kintanti ekonominė aplinka kelia naujus iššūkius siekiant išlaikyti kainų stabilumą. „Reikia imtis ryžtingų priemonių siekiant įvesti eurą, nes tai naudinga Lietuvai. Lietuvos bankas atidžiai stebi sparčią finansų sektoriaus plėtrą ir griežtai kontroliuoja kredito įstaigų paskolų kokybės raidą. Lietuvos banko pasirengimo euro įvedimui darbai ir toliau bus tęsiami. Tam tikros priemonės arba jų vykdymo terminai bus modifikuoti, kad būtų užtikrinta derama svarbiausių ir daugiausia pasirengimo laiko ir darbo reikalaujančių sričių parengtis“, — sakė Reinoldijus Šarkinas.

Reinoldijaus Šarkino pranešimas konferencijoje „Lietuva ir euras“ paskelbtas Lietuvos banko interneto svetainėje adresu: http://www.lb.lt/lt/euras/2006_10_02_Sarkinas.doc

Ryšių su visuomene skyrius

AR TIK ABEJINGUMAS?

Atkelta iš 3 psl.

Ir taip toliau, ir taip toliau. Abejingumo šiuose „mokslineuose straipsniuose“ aš tikrai nepastebiu. O priešiško daug, ir jo nuolat daugėja ne vien N. Vasiliauskaitės straipsniuose. Tikriausiai jie skirti tam trečdaliui studentų, jeigu neklysta prof. R. Grigas, apsisprendusių amžiams palikti Lietuvą, tiems skrydžiui į svečias šalis sparnus pakėlusiams vidurinių mokyklų moksleiviams, kurie vengia

„autochtonų intelektualų“ sueigų, tačiau nevengia interneto. Tokius straipsnius pasiskaičius, jeigu juos priimsi kaip tikrą pinigą, tėvynės ilgesys beveik nekamuos ir visai nesinorės eiti Tėvynės meilės ir grožio keliu su N. Vasiliauskaitės žodžiais tariant, „ideologais-intelektualais, kurie dar nepamiršo kilnios „inteligento misijos“ būti savo bendrapiliečių ūkininkų, biurokratų ir pardavėjų „sielos vadovais“.

Besirūpinant bulvių derliumi.

J. Urbono nuotr.

„DRAUGAS“ — vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų. Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kasdien pasiekia JAV lietuvių visuomenę.

„DRAUGAS“ spausdinamas Amerikoje jau 97-erius metus. Mūsų tėvai, seneliai ir proseneliai skaitė ir rėmė „Draugą“. Dienraštis tebėra svarbi visuomenės dalis, jungianti organizacijas, parapijas, mokyklas, įstaigas ir pavienius asmenis.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **A. a. Stončius Elvina (1919.09.13.)** mirė 2006 m. rugsėjo 30 d. Colorado valstijoje. Apie laidotuves bus pranešta vėliau.

♦ **2006 m. spalio 13 d., penktadienį, 7 val. v.** Bočių menėje, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th Street, Lemont, IL) ir spalio 14 d., šeštadienį, 7 val. v. Jaunimo Centro kavinėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL) bus rodomi jaunosios kartos lietuvių kino menininkų trumpametražiniai vaidybiniai filmai: „Čia iš ten“, rež. Kęstutis Gudavičius, vaidina Erica Jennings iš SKAMP, 2002; „Painiava“, rež. Vytautas Dambrauskas, vaidina Andrius Kaniava iš Keistuolių teatro ir Algis Ramanauskas—Greitai, 2005; „Pakeisk plokštelę“, rež. Kristina Buožytė, vaidina Aldona Bendoriūtė, Šarūnas Puidokas, 2005; „Lietuviškos grožybės“, rež. Simonas Aškelavičius, vaidina Ramūnas Cicėnas, Leonardas Pobedonoscevas, 2005; „Bilietas į Bahamus“, rež. Martina Jablonskytė, 2005; „Giminės bruožas“, rež. Silvija Vilkaitė, 2005.

♦ **Balzeko lietuvių kultūros muziejaus** Kino salė kviečia visus į lietuvių vaidybinių filmų programą. Šeštadienį, spalio 14 d., 7 val. v. rodysime režisieriaus Algimanto Puipos alegorinę dramą „Moteris ir keturi jos vyrai“, sukurtą Lietuvos kino studijoje 1983 m. Įėjimas nemokamas. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

♦ **Rašytojo Antano Vaičiulaičio** 100-mečio paminėjimas vyks spalio 15 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Pagrindinė kalbėtoja – Virginija Pappauskienė, Kauno Maironio lietuvių literatūros muziejaus Lietuvių išeivių skyriaus vedėja. Į Čikagą dalyvauti minėjime atvyksta rašytojo duktė Joana Vaičiulaitytė-Buivienė. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

♦ **LB Lemonto socialinis skyrius** planuoja dvi keliones į teatrą: spalio pabaigoje į spektaklį W. Shakespeare „Hamlet“; lapkričio pabaigoje į miu-

ziklą „Mama Mia“. Norinčius vykti į šiuos spektaklius, prašome skambinti R. Kronui tel. 630-968-0184.

♦ **Čikagos Lietuvių moterų klubo** narės kviečia visus į lietuvišką „Lau“ popietę sekmadienį, spalio 15 d., „Camelot“ restorano, 8624 W. 95th St., Hickory Hills, IL, salėje. Programą atliks grupė „The Royal Polyne-sians“. Pasisvečiavimas – 11 val. r., pietūs – 12 val. p.p., programa – 1:30 val. p.p. Vietas galite užsisakyti paskambinę tel. 708-974-2946 (Irena Narbutienė). Lauksime!

♦ **Lapkričio 12 d., sekmadienį**, PLC didžiojoje salėje vyks madų paroda „Rudens simfonija“. Renginio pradžia 12:30 val. p.p.

♦ **JAV LB Socialinių reikalų taryba** drauge su Marquette Park apsaugos tarnyba kviečia vyresnius lietuvius skambinti telefonu 773-925-1111 ir pranešti, jei reikia nuvykti į banką ar atlikti kitus svarbius reikalus kaimynystėje. Apsaugos darbuotojai atvyks į Jūsų namus ir padės iki reikiamos vietos. Šia paslauga gali naudotis visi vyresnio amžiaus, silpnos sveikatos žmonės, gyvenantys Marquette Park apsaugos aptarnaujamoje vietovėje.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Marijos Nekalto Prasidėjimo** seserų rėmėjų sąskrydis ir mirusiųjų prisiminimas vyks Putname, Connecticut, seselių vienuolyne sekmadienį, spalio 29 d. 11 val. r. Šv. Mišias aukos ir pamokslą sakys vienuolyno kapelionas kun. Kęstutis Kėvalas. Po pietų bus rodomas filmas apie seselių gyvenimą ir jau 70 metų veiklą. Po filmo – Naujosios Anglijos rėmėjų posėdis: Naujosios Anglijos valdybos pirmininkės Gitos Kupčinskienės pranešimas ir lietuvių susitikimo šventės—gegužinės aptarimas. Pasi-baigus posėdžiui bus mirusiųjų pagerbimas – kapinių lankymas, naujų paminklų šventinimas ir vienuolyno koplyčioje Mišparai už mirusiuosius. Visi kviečiami. Norinčius dalyvauti prašome iki spalio 20 d. pranešti tel. 860-928-7955.

Lietuviškos parapijos yra gyvieji išeivijos dvasinio bei tautinio ugdy-mo židiniai. Kiekvieną spalio mėnesio sekmadienį Čikagos arkivyskupijoje skaičiuojami šv. Mišių lankytojai. Čikagos apylinkėse veikia keturios lietuviškos šventovės, kur galime melstis ir bendrauti. Todėl visus, ypač naujai atvykusius, kviečiame ir raginame gausiai dalyvauti šv. Mišiose artimiausioje lietuviškoje parapijos bažnyčioje, kur po šv. Mišių galėsime susiburti ir pabendrauti. Mūsų aktyvus dalyvavimas padės išsaugoti šiuos lietuviškus židinius dabartinei ir ateinančioms kartoms.

Sekmadieniais Šv. Mišios lietuvių kalba vyksta:

Šv. Antano parapijos bažnyčioje (Cicero), 1510 S. 50th Ave., Cicero, IL, — 9 val. r.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (Marquette Park), 6858 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL, — 8 val. r. ir 10:30 val. r.

Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos bažnyčioje (Brighton Park), 2745 W. 44th Street, Chicago, IL, — 10 val. r.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje (Lemont), 14911 127th Street, Lemont, IL, — 9 val. r., 11 val. r. ir 6 val. v.

Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacija

„Draugo“ knygynėlyje

Jonas Aničas „Petras Vileišis 1851-1926“

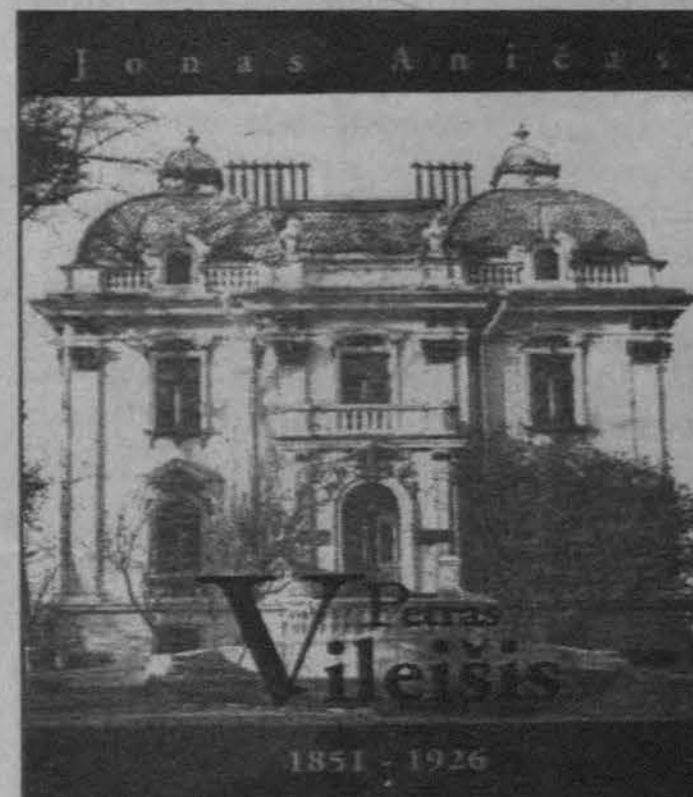
Jono Aničo knyga „Petras Vileišis 1851-1926“ — tai knyga apie žmogų, daug nusipelnusį Lietuvai. Dr. J. Šliūpas yra pasakęs, kad P. Vileišis yra „Lietuvos atgimimo tėvas“.

Autorius knygos viršelyje rašo: „Džiaugiuosi, galėjęs parašyti knygas apie didžias asmenybes, kurių gyvenimo kelius nušvietė kilnios tautinio atgimimo, demokratijos ir humanizmo idėjos, lėmusios jų dvasinį turtingumą, istorinį jų darbų reikšmingumą“.

Knygoje rasite ne tik žinias apie žymųjį veikėją, bet ir to meto tautinio atgimimo istorijos bruožų apibūdinimą.

Knygos pabaigoje patalpintos svarbiausios P. Vileišio gyvenimo ir veiklos datos, knygos santrauka anglų kalba, nurodyti P. Vileišio išleisti raštai, knygos, straipsniai, albumai, taip pat literatūra apie P. Vileišį, įdėta pavardžių bei vietovardžių rodyklės.

Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis. Ją išleido leidykla „Alma littera“, 2001 m.

Knygos priedas — Vileišių giminės genealoginis medis.

Knygos kaina — 20 dol. Knygas galima įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokesį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina — 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą — 1 dol. mokeskis.

„Draugo“ knygynėlio adresas:
4545 W. 63th Street, Chicago, IL 60629

Ieško artimųjų

Rūta Sipavičienė, gyvenanti Kaune, ieško savo pusbrolio Naujokaičio Albino, sūnaus Juozo, gyvenančio Čikagos apylinkėse. Pranešti tel. 773-737-6825 arba 773-671-4804 (Zina) arba rašyti: zurnikienė@yahoo.com

Skelbimai

Advokatas Jonas Gibaitis

Criminal cases,
civil cases and DUI

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Spalio 21 d. 6 val. v. Willowbrook Ballroom restorano salėje įvyks „Draugo“ pokylis

Bilietus platina „Draugo“ administracija
(tel. 773-585-9500) ir
Vaclovas Momkus (tel. 773-925-6193).

Galima užsisakyti pavienes vietas ar visą stalą.

Nijolė R. Zdanys, gyv. La Grange, IL, pasirūpino, kad „Draugas“ jos namus lankytų ir kitais metais, prie prenumeratos mokesčio pridėdama dar 80 dol. auką. Dėkojame už dosnumą ir galimybę toliau siuntinėti „Draugą“.

Enata Skrupskelis, Chicago, IL, kartu su prenumeratos mokesčiu, atsiuntė „Draugui“ 80 dol. auką. Esame nuoširdžiai dėkingi ir džiaugiamės ją turėdami tarp savo skaitytojų.